

LETNIK 22, ŠT. 91 / SEPTEMBER 2019

GLASILO INŽENIRSKÉ ZBORNICE SLOVENIJE

IZS.NOVO

Aktualno

ZADNJI POZIV ZA USKLADITEV PODATKOV V IMENIKU
POOBLAŠČENIH INŽENIRJEV IN PLAČILO ČLANARINE
ZA 2019 PRED IZDAJO ODLOČB O MIROVANJU

SKLEPI ZBORA MSG SO
ZA IZS NE ZAVEZUJOČI

VODENJE PROJEKTIRANJA-
USTVARJANJE MONOPOLA?

IZS POSLAL KUP
PREDLOGOV ZA
SPREMEMBO GZ

NA NASLOVNICI

Del leta, ki je za nami, lahko opišemo kot turbulenten.

Za člane in za zbornico.

Str.

UVODNIK

- 3 Nagovor generalne sekretarke Inženirske zbornice Slovenije

AKTUALNO

- 4 Zadnji poziv za uskladitev podatkov v imeniku pooblaščenih inženirjev in plačilo letne članarine pred izdajo odločb o mirovanju
- 5 Gradbeniki si želijo razdružitve z IZS - brez spremembe zakona pooblastila ostajajo na IZS
- 8 Vodenje projektiranja - ustvarjanje monopola?

ZAKONODAJA IN PREDPISI

- 10 MOP pripravlja novelo GZ - IZS podal kup pripomb
- 12 Nova gradbena zakonodaja in vprašljivo zagotavljanje požarne varnosti
- 13 Osnutek nove prostorske tehnične smernice za zdravstvene objekte ni zadovoljiv
- 14 Kršitev pooblaščenega inženirja in pooblaščenega arhitekta pri opravljanju nalognadzora
- 15 Prehodno obdobje za projektante in nadzornike se je izteklo, za izvajalce še ne
- 17 Kaj prinaša zavarovanje poklicne odgovornosti po 15. členu ZAID?

OBVESTILA

- 18 Obvestilo MOP: Proizvodi, dani kot celota na trg
- 18 Odgovori MOP v zvezi z uporabo Uredbe o razvrščanju objektov
- 18 Uradni list RS: Objavljena Uredba o skladiščenju trdnih gorljivih odpadkov na prostem
- 18 Uradni list RS: Objavljen Pravilnik o nadzoru vgrajenih sistemov aktivne požarne zaščite
- 18 Odprta predavalnica Nikole Tesle v Tehniškem muzeju Bistra
- 18 Zbiramo obvestila glede nepravilnosti pri prevzemanju nalog pri izvedbi in nadzoru gradnje
- 19 UO MSE se je sestal na svoji jubilejni 100. seji
- 19 Simpozij MSE: Izzivi prihodnosti in vpliv sodobnih tehnologij na elektroenergetsko omrežje
- 20 Napovednik izobraževanj IZS oktober do november 2019

IZS.NOVO

GLASILO INŽENIRSKÉ ZBORNICE SLOVENIJE

Letnik 22, št. 91, SEPTEMBER 2019

Izhaja: 4 številke letno. Naklada te številke:

9.700 izvodov. Uredništvo: Inženirska

zbornica Slovenije, Jarška cesta 10/b,

1000 Ljubljana. Elektronska pošta uredništva:

izs@izs.si. Internet: <http://www.izs.si>.

Glavna in odgovorna urednica: mag. Barbara

ŠKRABA FLIS. Tehnični urednik: Matjaž

GRILC. Strokovni svet glasila IZS.NOVO:

mag. Črtomir REMEC, Andrej POGAČNIK,

dr. Bojan PAHOR, Matej KOVAČIČ, dr. Željko

VUKELIČ, Mitja LENASSI, mag. Vinko VOLČANJK.

Korekture: Petra KAVČIČ.

Oblikovanje: Kraft&Werk, Maribor.

Tisk: ORBIS print d.o.o., Ljubljana.

Izvod glasila IZS.NOVO je za člane Inženirske zbornice Slovenije brezplačen. Copyright © 2018 IZS.NOVO, Inženirska zbornica Slovenije.

ISSN 2232-6308

BODIMO KONSTRUKTIVNI

Del leta, ki je za nami, lahko opišemo kot turbulenten. Za člane in za zbornico. Če bi morali izpostaviti pet aktivnosti, ki so nas v tem obdobju najbolj zaznamovale, bi izbrali vodjo projekta za stavbe, Svetovni gradbeni forum, zavarovanje odgovornosti po Zakonu o arhitekturni in inženirski dejavnosti, potek prehodnega obdobja za projektante in nadzornike, prav tako pooblaščenice in nadzorne inženirje, ter zbor Matične sekcije gradbenih inženirjev.

Vodja projekta za stavbe: Je problem, ki se primarno, a ne izključno, tiče pooblaščenih inženirjev s področja gradbeništva. Le tem je bila po mnenju zbornice z odgovori na vprašanja in javnimi pojasnili Ministrstva za okolje in prostor (MOP) upravnim organom, ki izdajajo gradbena in uporabna dovoljenja, odvzeta pravica nastopati kot vodja projekta pri stavbah. In to kljub temu, da meril o tem, kaj je prevladujoča stroka, v zakonu ni in da upravni organ sploh ni pristojen presojati, kdo je lahko vodja projekta, ampak le preverjati, če je vpisan v imenik pooblaščenih arhitektov oziroma inženirjev. Prizadevanja zbornice za rešitev problema so šla v več različnih strani, na katerih se išče rešitev. Čeprav za pooblaščenice inženirje ugodnega rezultata še ni, si zbornica zanj še vedno aktivno prizadeva. O tem v reviji piše predsednik upravnega odbora matične sekcije gradbenih inženirjev, Andrej Pogačnik.

Svetovni gradbeni forum: Dogodka svetovnega merila se je v Ljubljani, v organizaciji IZS, Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani in Svetovne zveze inženirskih organizacij ter pod pokroviteljstvom predsednika države ter UNESCO-a, ob podpori dvanajstih pokroviteljev udeležilo 776 udeležencev iz 51 držav in petih celin. Vse o uspešno izvedenem dogodku si lahko preberete v posebni reviji IZS.NOVO.

Zavarovanje odgovornosti po Zakonu o arhitekturni in inženirski dejavnosti: Je novo zavarovanje projektantov in nadzornikov, ki se po vsebini precej razlikuje od zavarovanja odgovornosti za škodo po Zakonu

o graditvi objektov. Predstavljamo vam ga v tej številki revije. Jeseni bomo organizirali tudi izobraževanje o njem. Trenutno je na trgu, po našem vedenju, na voljo le en sam tovrsten produkt, ki ustreza vzorčnim pogojem, ki so jih uskladile zbornice (GZS, ZAPS, IZS) z MOP in Slovenskim zavarovalnim združenjem.

Konec prehodnega obdobja za projektante in nadzornike, prav tako pooblaščenice in nadzorne inženirje: Prehodno obdobje se je izteklo 1. 6. 2019. To je bil rok, v katerem ste morali pooblaščenice in nadzorni inženirji zbornici posredovati dokazila o uskladitvi podatkov v imeniku pooblaščenih inženirjev, če želite ohraniti aktiven poklicni naziv (status). To je dokazilo o zavarovanju odgovornosti za škodo in načinu opravljanja poklicnih nalog (povezavo z gospodarskim subjektom). Trenutni podatki kažejo, da je vsa dokazila posredovala le slaba tretjina članov, da je dobra tretjina vlog nepopolnih in da tretjina članov ni poslala nobenega dokazila. Več o tem in o posledicah si lahko preberete v prispevku v rubriki Aktualno.

Zbor Matične sekcije gradbenih inženirjev (MSG): Nekaj manj kot 10% članov MSG je iz razloga nezadovoljstva nad delom zbornice na zboru MSG izglasovalo začetek postopkov za razdružitve z IZS. Ker je IZS pravna oseba javnega prava, katere naloge so določene z zakonom, ki ji podeljuje tudi javna pooblastila, in ker postopek razdružitve z zakonom ni predpisan, je skupščina IZS na podlagi pravnega mnenja sklepe zbora MSG opredelila kot ne zavezujoče za IZS. Kaj je vzrok nezadovoljstva dela članov MSG, kakšni sklepi so bili sprejeti in razveljavljeni, pišemo v posebnem prispevku.

Za zaključek le to: Bodimo konstruktivni, pogovarjajmo se, rešujmo probleme članov, rešujmo jih skupaj, predvsem pa pozabimo na osebne zamere in lastne namere, ki s problemi članstva nimajo nič skupnega, ker ti razdvajajo.

mag. Barbara Škraba Flis
Generalna sekretarka IZS

Zakon o arhitekturni in inženirski dejavnosti

ZADNJI POZIV ZA USKLAĐITEV PODATKOV V IMENIKU POOBLAŠČENIH INŽENIRJEV IN PLAČILO LETNE ČLANARINE PRED IZDAJO ODLOČB O MIROVANJU

Renata GOMBOC PODMENIK, inž.mat., mag.posl.ved
Vodja javnih pooblastil

01. junija 2019 je potekel rok za oddajo dokazil o uskladitvi podatkov v imeniku pooblaščenih inženirjev. Vsem tistim članom, ki niste posredovali dokazil, ali pa so bila ta nepopolna, bo morala IZS po uradni dolžnosti izdati odločbo o mirovanju poklicnega naziva pooblaščen inženir oziroma nadzorni inženir. Enako se bo zgodilo tudi vsem tistim članom, ki ne boste poravnali letne članarine v roku iz prvega opomina, izdanem septembra.

POTEKEL JE ROK ZA ODDAJO DOKAZIL

Prvega junija 2019 je potekel rok za oddajo dokazil o uskladitvi podatkov v imeniku pooblaščenih inženirjev, pri čemer se uskladitev podatkov nanaša na način opravljanja poklicnih nalog in sklenjeno zavarovanje odgovornosti za škodo po 15. členu Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti (ZAID).

ZADNJI POZIV PRED IZDAJO ODLOČB O MIROVANJU

Ker kar nekaj članov navkljub preteku roka še vedno ni posredovalo ustreznih dokazil, te člane pozivamo, da to nemudoma storijo, če želijo ohraniti aktivni poklicni naziv. Tistim pooblaščenim in nadzornim inženirjem, ki ustreznih dokazil v roku niso predložili, mora IZS namreč po uradni dolžnosti izdati odločbe o mirovanju poklicnega naziva, kar pomeni, da ti posamezniki ne bodo mogli več nastopati kot pooblaščen inženir oziroma nadzorni inženirji.

Ker obravnava vlog in vnos podatkov v imenik zaradi velikega pripada vlog v zelo kratkem času še vedno potekata (predvidoma bosta zaključena v septembru), imate zamudniki še vedno čas, da do zaključka obravnave vlog zbornici posredujete dokazila.

Obrazec vloge za uskladitev podatkov z navodili o posredovanju dokazil najdete spletni strani IZS v rubriki Imeniki in sezname.

INFORMACIJA V ZVEZI Z ZAVAROVANJEM ODGOVORNOSTI PO 15. ČLENU ZAID

Zavarovanje po ZAID krije samo odgovornost za škodo, ki bi nastala pri projektiranju in nadzoru, ne krije pa odgovornosti za škodo pri izvajanju (vodenju del). To pomeni, da morajo pooblaščen inženirji, ki nastopajo kot vodje del, imeti sklenjeno tudi zavarovanje po 14. členu Gradbenega zakona. Tudi po ZGO-1 je moral imeti pooblaščen inženir, ki je nastopal kot odgovorni projektant oziroma odgovorni nadzornik in hkrati odgovorni vodja del, sklenjeni dve zavarovanji in sicer zavarovanje projektantske odgovornosti in zavarovanje civilne odgovornosti za dejavnost gradbeništva.

UO IZS je potrdil vzorčne pogoje zavarovanja odgovornosti po 15. členu ZAID. Ti vzorčni pogoji zavarovanja so bili usklajeni na delovnem sestanku MOP-SZZ (Slovensko zavarovalno združenje)-GZS-ZAPS-IZS. Vsa zavarovanja skladna z vzorčnimi pogoji

bo IZS smatrala za ustrezna zavarovanja po 15. členu ZAID-a.

Skladno s pojasnilom Ministrstva za okolje in prostor z dne 17. 5. 2019, kot ustrezno zavarovanje odgovornosti po 15. členu ZAID zaenkrat štejejo še tudi zavarovanja po ZGO-1, če je zavarovalna vsota vsaj 50.000,00 EUR in so na polici poimensko navedeni pooblaščen/nadzorni inženirji oz. je na polici klavzula, da zavarovanje krije vse zaposlene.

Po naših podatkih zavarovanje po ZAID trenutno ponuja samo Zavarovalnica Triglav. Ostale zavarovalnice smo pozvali, da nas obvestijo o svojih novih zavarovalnih produktih po ZAID, da jih pregledamo in potrdimo ustreznost z vzorčnimi pogoji.

Svetujemo vam, da v izogib morebitnih težav, po preteku starih zavarovanj sklenete nova zavarovanja v skladu z določili ZAID.

MIROVANJE IZ RAZLOGA NEPLAČILA ČLANARINE

Istočasno vas obveščamo, da je član IZS dolžan plačati letno članarino v roku, navedenem na položnici. Rok za plačilo se je iztekel 11. aprila. ZAID določa, da če član zbornice niti po prvem opominu ne poravnava članarine za tekoče leto, zbornica po uradni dolžnosti izda odločbo o mirovanju poklicnega naziva (ZAID, 13. člen, (7) odstavek). Opomini bodo izdani v septembru. Tiste, ki še niste plačali članarine za letošnje leto in želite tudi v bodoče ohraniti aktiven poklicni naziv zato pozivamo, da članarino pravočasno poravnate, sicer vam bo izdana odločba o mirovanju poklicnega naziva. ■

Inženirska zbornica Slovenije

GRADBENIKI SI ŽELIJO RAZDRUŽITVE Z IZS - BREZ SPREMEMBE ZAKONA POOBLASTILA OSTAJAJO NA IZS

Mag. Barbara ŠKRABA FLIS, univ.dipl.inž.grad.
Generalna sekretarka IZS

18. junija letos je potekal zbor matične sekcije gradbenih inženirjev (MSG), ki je bil sklican na zahtevo 60 članov MSG iz razloga nezadovoljstva z organiziranostjo in angažiranostjo zbornice pri ščititju interesov članov MSG. Na zboru MSG sprejeta sklepa o začetku postopkov za razdružitev iz zbornice IZS sta po mnenju pravnikov nezakonita, neizvršljiva in nična, za organe IZS ne zavezujoča in nimata nikakršnih pravnih niti ekonomskih posledic za IZS, kar je potrdila tudi skupščina IZS. Aktivnosti za razdružitev lahko potekajo izven IZS in ne na stroške IZS. Za izvedbo razdružitve in prenos javnih pooblastil bo potrebna sprememba zakonodaje.

POVABILO NA ZBOR MSG

Predsednik upravnega odbora MSG Andrej Pogačnik je na pobudo 60 članov MSG (1,6% članov MSG) za 18. junija 2019 sklical zbor MSG z dvema točkama dnevnega

reda: razdružitev MSG iz IZS in aktivnosti za spremembo Gradbenega zakona (GZ) in Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti (ZAID). V povabilu članom MSG na zbor MSG je odprta vprašanja razdelil na statutarna vprašanja in vprašanja povezana z novima GZ in ZAID. Člane MSG je pozval k pogovoru in temeljitemu razmisleku pred odločitvijo, "ki je izjemno težka in poraja številna fundamentalna vprašanja, na katera ni lahkih odgovorov," zaradi česar je treba vzeti v obzir vse vidike, pozitivne in negativne posledice, je zapisal v vabilu.

OKROGLA MIZA "IZS QUO VADIS"

Še pred samim zborom MSG je k strpnemu in treznemu pogovoru na okrogli mizi, ki jo je poimenoval "IZS Quo vadis - pogovor gradbenikov", povabil več javno in stanovsko aktivnih gradbenikov iz projektive, gradbeništva, šolstva, raziskovalne sfere, javne uprave in državnih družb.

Obrazec vloge z navodili o posredovanju dokazil:

<http://www.izs.si/imeniki-seznami/imenik-pooblasccenih-inzenirjev/uskladitev-podatkov-v-imeniku-pooblasccenih-inzenirjev-z-zaid/>

Vzorčni pogoji zavarovanja odgovornosti po 15. členu ZAID:

<http://www.izs.si/fileadmin/dokumenti/aktualno/aktualno-let0-2019/Zavarovanje-odgovornosti-iz-arhitekturne-in-inzenirske-dejavnosti-vzorcni-pogoji.pdf>

Pojasnilo Ministrstva za okolje in prostor z dne 17. 5. 2019:

http://www.izs.si/fileadmin/dokumenti/aktualno/aktualno-let0-2019/Dopis_MOP_ZAPS-IZS-zavarovanja_AP_P-17.5.2019.pdf

STATUTARNA VPRAŠANJA

IZS ima nekaj več kot 7.000 članov, ki so organizirani v šestih matičnih sekcijah in ima dva glavna organa odločanja. Eden je upravni odbor, ki ga sestavljajo predsedniki matičnih sekcij (gradbenikov, elektrotehnikov, strojnikov, geodetov, tehnologov in geotehnologov) ter predsednik zbornice (mag. Črtomir Remec), skupaj torej 7 članov, ki imajo enako glasovalno pravico. Drugi organ je skupščina IZS, kjer imamo gradbeniki od leta 2018 (na zahtevo MSG) več članov kot ostale sekcije, vendar razmerje pri glasovalni pravici pravega razmerja članov ne odraža, saj ima sekcija gradbenikov, ki je največja z 42% članov, le 20% glasov.

MSG je v zvezi z organizacijo zbornice vložila nekaj predlogov spremembo statuta, ki bi precej posegli v ustroj zbornice in odpravilo to neskladje. Naj navedem najpomembnejše:

- Glede na to, da nas je slabo polovico in imamo v skupščini le petino glasovalnih pravic smo predlagali proporcionalno zastopanost članstva v skupščini. Naš argument je bil predvsem ta, da delovanje zbornice v organiziranosti

skladni s statutom pravzaprav ni demokratska, saj imajo sekcije z malo člani enako težo pri odločanju na skupščini, kot sekcije z več člani. Predlog na skupščini ni bil izglasovan.

- Predlagali smo omejitev števila mandatov predsednika IZS, ki prav tako ni bila izglasovana.
- Predlagali smo še nekaj sprememb, vendar so ostale sekcije kot po pravilu vse zavrile. Po dolgotrajnih pogajanjih smo prišli do kompromisa, ki je sekcijam z večjim številom članov dodal na vsakega tisočega člana in vsakega nadaljnjega petstotelega člana po enega dodatnega člana v skupščini.

VPRAŠANJA POVEZANA Z NOVIMA GZ IN ZAID

Po sprejetju novega GZ in ZAID, se je izkazalo, da so deli zakona nujno potrebni popravkov, zato se je vsula ploha očitkov na račun IZS, da ni ustrezno zaščitila interesov svojega članstva predvsem pri vprašanjih:

- Vodenja projektov za stavbe: po trenutni interpretaciji MOP lahko ta dela opravljajo le še arhitekti;

- Nadzornih inženirjev: inženirji, ki so do sedaj opravljali svoje delo kot pooblaščen inženirji z omejenim pooblastilom nadziranja, so se po novem znašli v situaciji, da niso več Pooblaščen inženirji ampak Nadzorni inženirji; zaradi nerazumevanja pri razpisih, kjer investitorji pogosto zahtevajo Pooblaščen inženirje za nadzor, so nadzorniki potisnjeni v položaj, ko za njih ni več odprtih toliko možnosti, kot jih je bilo pred uvedbo novega zakona;
- Vodij gradbišč: tudi vodje gradbišč niso več Pooblaščen inženirji, ampak so samo vodeni v imeniku vodij del; ta kader je visoko strokoven in zato bi bilo tudi za njih potrebno najti rešitev, da se jim strokovnost prizna in da se tisti, ki so vpisani kot vodje del pri IZS, obravnavajo drugače kot tisti, ki so vpisani pri obrtni ali gospodarski zbornici;
- Prometnih inženirjev: vodenje prometa je z ZAID dobilo večji pomen, zato bo treba pooblastila ustrezno uskladiti in urediti.

Pogovor je tekkel o aktualnih temah v zvezi s spremenjeno zakonodajo, težavah v sami zbornici in nasploh v gradbeni stroki. Po uvodnem razmišljanju o tem, kako interdisciplinaren je proces graditve, kako inženirji pravzaprav ne morejo eden brez drugega, predstavitvi problemov, ki jih je prinesla nova krovna zakonodaja in vprašanju kaj prinaša zahteva dela članstva po izrednem zboru MSG, na katerem se bo odločalo o prihodnosti gradbenikov, so udeleženci začeli argumentiran, na trenutke tudi polemičen pogovor, ki je razkril mnoge probleme, ki ta čas mučijo gradbeno stroko.

“Po dobrih treh urah razprave, potem, ko smo razpravljali o mnogo težavah, ki nas pestijo, lahko ugotovim, da smo naredili prvi korak pri oblikovanju nove agende gradbenikov, ki jo bo treba v prihodnosti zasledovati. Potrebe si bom tudi kot predsednik MSG postavil kot prioritete. Matično sekcijo moramo razumeti kot naš dom, v katerem bomo delovali, iskali odgovore na vprašanja, ki nam jih zastavljajo strokovni izzivi. Pri zasledovanju tega cilja nam bo gotovo v pomoč večja avtonomija sekcije, za kar si bom prizadeval dobiti soglasje najprej znotraj Matične sekcije gradbenikov, potem še na nivoju zbornice. Veliko dela bo potrebno pri spremembi nazivov inženirjev, da bo večina zadovoljna, pri spremembi sistema strokovnih izpitov, priznavanja refe-

renc, redefiniranja obveznega izobraževanja in seveda pri spreminjanju zakonodaje v tistih delih, ki nam jemljejo pridobljene kompetence in povzročajo hudo kri. Kar nekaj udeležencev okrogle mize je bilo mnenja, da bi morali takšna srečanja organizirati periodično, saj se novi problemi pojavljajo dnevno. Ker je razprava izpolnila in celo preseгла moja pričakovanja bom z veseljem organiziral podoben dogodek vsaj dvakrat letno.”, je v povzetku okrogle mize zapisal predsednik UO MSG Andrej Pogačnik in zaključil: “Seveda pa moramo najprej temeljito razmisliti, kako se odločiti na prihajajočem izrednem zboru Matične sekcije, saj je od tega v veliki meri odvisno kam bomo v prihodnosti usmerjali svojo energijo.”

POZIV UPRAVNEGA ODBORA IZS ČLANOM MSG

Ker je bil zbor MSG sklican na zahtevo manj kot 2% članov MSG, ki ima sicer 3700 članov, je upravni odbor IZS pozval člane MSG k udeležbi na zboru in zaščititi svojih interesov, da bi se na njem odrazilo stališče večine in ne manjšine članov MSG. Istočasno je v e-sporočilih članom podal pojasnila in se odzval na neresnične in zavajajoče trditve Gradbene iniciative, ki škodijo ugledu vseh članov IZS, predvsem pa članov MSG.

Obenem je upravni odbor IZS opozoril na “nedvomno dolgoročne posledice v škodo neodvisni inženirski stroki, združeni

v enotni zbornici”, ter se zavzel za enotnost. “Zavedamo se, da sta deregulacija poklicev in dejavnosti dolgoročni cilj Evrope in države. To lahko preprečimo le močni, združeni v prepoznavni zbornici. Parcialni interesi posameznih strok po razdružitvi in ustanovitvi več majhnih zbornic z manjšim številom članov in posledično vplivom tako ustrezajo na eni strani državi, na drugi pa velikim gospodarskim subjektom, ki jim neodvisni strokovnjaki, združeni v manjših gospodarskih subjektih, predstavljajo neposredno konkurenco. Pomembno pa je tudi, da vemo, da se MOP ne strinja z razdružitvijo in da nas je obvestil, da vsa javna pooblastila, tudi v primeru sklepa MSG o odcepitvi iz IZS, ostajajo na IZS.”, je v sporočilu članom zapisal upravni odbor IZS ter nakazal, da lahko odcepitev MSG iz IZS traja več let, kot je bil primer odcepitve matične sekcije arhitektov iz IZS, to pa bi “pomenilo, da bi se MSG v tem času ukvarjala predvsem sama s sabo in ne z dnevnimi vprašanji svojih članov.”

SKLEPI ZBORA MSG

Na zboru MSG je predsednik UO MSG Andrej Pogačnik uvodoma predstavil svoje razmišljanje, ki je poleg predstavitve statutarnih vprašanj in vprašanj povezanih z novima GZ in ZAID vsebovalo tudi predstavitev fundamentalnih vprašanj, ki si jih je zastavil sam.

FUNDAMENTALNA VPRAŠANJA

Kako v okviru obstoječe zakonodaje zagotoviti vsem gradbenim inženirjem enak status, kot ga imamo sedaj? Lahko ustanovimo svojo zbornico, ki ne bo imela javnih pooblastil. V okviru te zbornice dosežemo spremembe ZAID (ki jih ni malo), ki bo novo zbornico legaliziral in potem začnemo s polnim delovanjem. Seveda moramo biti v vsem tem času hkrati tudi člani "stare" zbornice.

- Kako zagotoviti pravno nasledstvo z obstoječo zbornico?
- Kako zagotoviti pravično delitveno bilanco vseh sredstev, ki so se od ustanovitve zbirala na računu IZS?
- Ali poznamo osebe, ki so pripravljene žrtvovati praktično celoten čas za delo pri ustanovitvi nove zbornice in spremembi zakona?
- Ali bomo v novi zbornici bolj kreativni pri snovanju projektov s katerimi bomo dvigali raven stroke in, ki bodo inženirjem pomagali pri delu in uveljavljanju v družbi?

Vir: Uvodnik na zboru MSG dne 18. 6. 2019, Andrej Pogačnik, predsednik UO MSG

"IZS kot jo poznamo danes je potrebovala dolga leta, da je prišla do take organiziranosti in prepoznavnosti, da je vsaj do neke mere upoštevana kot partner v pogovorih z oblastmi. Njen status je uzakonjen, izvaja javna pooblastila, izobražuje svoje člane. Moja profesionalna paradigma je že od vsega začetka – timsko delo, poslušanje argumentov sogovornikov tako podobno mislečih, kot drugače mislečih; na podlagi tehničnih argumentov sprejemam odločitve za katere prevzemam polno odgovornost. V tej zbornici tako ali drugače delujem že od njene ustanovitve in sem mnenja, da je še vedno mogoče to zbornico tako reorganizirati, da bo v njej mogoče uveljavljati naše interese in hitreje priti do sprememb zakonodaje, ki nam je tako drastično spremenila pogoje dela. Menim, da lahko z delom znotraj Matične sekcije hitreje pridemo do zelenih ciljev. Vem, da je to marsikdaj težko, dolgotrajno in mukotrpno delo, vendar po radikalnih dejanjih pogosto zelo dolgo ni mogoče vzpostaviti normalnih odnosov in delovanja," je jasno izrazil svoje stališče Andrej Pogačnik, preden je predal besedo predstavnici pobudnikov zbora, Lei Aracki, ki je podrobno predstavila razloge, zaradi katerih so pobudniki zbora v nadaljevanju predlagali sklep, da MSG začne s postopki za združitev iz zbornice IZS in za izvedbo pooblasti komisije šestih članov.

SKLEPI ZBORA MSG Z DNE 18. 6. 2019:

1. MSG začne s postopki za združitev iz zbornice IZS.
2. Za izvedbo se pooblasti komisijo v sestavi: dr. Samo Peter Medved, Angelo Žigon, Christian Močnik, Gregor Udovč, Aljoša Klobučar, Barbara Križanc, Lea Aracki.
3. MSG na KPK pošlje vprašanje, ali je funkcija predsednika IZS in predsednika MS IZS nezdružljiva tudi s poslovodskimi funkcijami – člani uprav oziroma člani nadzornih svetov družb, ki so v pretežno državni lasti ali državnih agencij, skladov in drugih inštitucij.
4. Delovno skupino v sestavi dr. Samo Peter Medved, Angelo Žigon, Christian Močnik, Gregor Udovč, Aljoša Klobučar, Barbara Križanc in Lea Aracki se pooblasti, da zastopa že izoblikovane predloge za spremembo gradbene zakonodaje in dodatne predloge, ki jim bodo še posredovani.

Po razpravi, ki je razvidna iz zapisnika zbora, je zbor MSG sprejel štiri sklepe. Zapisnik zbora MSG je objavljen na spletni strani IZS.

OPREDELITEV SKUPŠČINE IZS DO SKLEPOV ZBORA MSG

Upravni odbor IZS se je seznanil s sklepi zbora MSG in naročil izdelavo pravnega mnenja o zakonitosti in pravilnosti ter pravnih in drugih posledicah sklepa zbora MSG z dne 18. 6. 2019 o pričetku in vodenju aktivnosti za razcepitev MSG iz IZS ter odločil, da se po prejetju tega mnenja skliče izredno skupščino IZS.

Pravno mnenje je na skupščini predstavil njegov pisec, odvetnik Jože Oberstar, ki je obenem poudaril, da je nujno na izredni seji sprejeti predlagani sklep, saj bi sicer lahko prišlo do finančnih posledic za IZS.

Po razpravi, ki je razvidna iz zapisnika, je skupščina potrdila predlagani sklep. Z njim je odločila, da sta sklepa zbora MSG št. 1 in 2 za IZS kot tudi vse njegove organe ne zavezujoča in nimata nikakršnih pravnih niti ekonomskih posledic za IZS.

Pravno mnenje in zapisnik izredne skupščine IZS sta objavljena na spletni strani IZS.

Sprejeti sklep je posledica dejstva, da je IZS pravna oseba javnega prava, ki je ustanovljena z zakonom (ZAID), ki ji, nadrejeno statutu IZS, določa njen manevrski prostor, to je naloge, pristojnosti, obveznosti in odgovornosti ter nenazadnje omejitve. IZS lahko zato izvaja samo tiste naloge, ki so navedene v zakonu in statutu, pri čemer

SKLEP IZREDNE SKUPŠČINE IZS Z DNE 9. 7. 2019:

Sklepa Zbora MSG z dne 18. 6. 2019, ki se glasita:

1. MSG začne s postopki za združitev iz zbornice IZS.
2. Za izvedbo se pooblasti komisijo v sestavi: dr. Samo Peter Medved, Angelo Žigon, Christian Močnik, Gregor Udovč, Aljoša Klobučar, Barbara Križanc, Lea Aracki.
sta nezakonita, neizvršljiva in nična in nimata pravne podlage v nobenem predpisu niti aktu IZS in sta za IZS kot tudi vse njegove organe nezavezujoča in nimata nikakršnih pravnih niti ekonomskih posledic za IZS. IZS ne bo nosila nobenih stroškov povezanih z aktivnostmi združitve MSG iz IZS.

lahko zbrana finančna sredstva porablja le v skladu z zakonom. Med nalogami IZS združitve ni. To pomeni, da ta aktivnost ne more potekati v okviru IZS in da se za te aktivnosti ne sme porabljati finančnih sredstev IZS.

MOP: POOBLASTILA OSTAJAJO NA IZS

Zbornična javna pooblastila (izvajanje strokovnih izpitov, vodenje imenika pooblaščenih inženirjev in imenika vodij del, izvajanje disciplinskih postopkov, strokovnega nadzora nad delom pooblaščenih inženirjev in nadzora nad stalnim poklicnim usposabljanjem pooblaščenih inženirjev) so določena z zakonom.

V primeru, da bi člani MSG ustanovili novo zbornico, bi bila za prenos javnih pooblastil nanjo potrebna sprememba zakona, tako kot v primeru odcepitve matične sekcije arhitektov (MSA) iz IZS/97 po ZGO-1, do tedaj pa javna pooblastila ostajajo na IZS.

Predstavnika MOP (državni sekretar Aleš Prijon, generalna direktorica za prostor, graditev in stanovanja Barbara Radovan) sta pred in po zboru MSG javno povedala stališče, "da se MOP ne strinja, da se zbornica združuje in da MOP ne bo sprejemal tovrstnih predlogov za spremembo ZAID. ZAID trenutno tudi ni v javni razpravi."

ODGOVOR KPK

Na vprašanje iz sklepa št. 3 zbora MSG je Komisija za preprečevanje korupcije (KPK) odgovorila tako, da je poslala tabelo z nezdružljivimi funkcijami, ki je tudi sicer objavljena na njihovi spletni strani.

Iz nje izhaja, da funkcija predsednika zbornice ni nezdružljiva s funkcijo direktorja Stanovanjskega sklada RS, zaradi česar je bilo na KPK naslovljeno vprašanje. ■

Gradbeni zakon

VODENJE PROJEKTIRANJA -
USTVARJANJE MONOPOLA?

Andrej POGAČNIK, univ.dipl.inž.grad.
Predsednik UO MSG

Andrej POGAČNIK

V kompetitivnih časih živimo. Osnovno načelo liberalnega kapitalizma so svobodna podjetniška pobuda, svoboden trg in konkurenca med ponudniki dobrin in storitev. Torej tekmovanje med podjetji, posamezniki, posameznimi izdelki, storitvami. Kvaliteto in ceno naj uravnata trg in konkurenca posameznih udeležencev na njem, za red in disciplino na trgu pa poskrbi država s posegi reguliranja konkurence in določanjem pravil pri posameznih panogah in produktih, oziroma omejevanjem monopolov in določanjem javnega interesa. Če je določena zadeva v javnem interesu, jo država primerno regulira.

Eno od področij, ki je regulirano je gradbeništvo. Država regulira dejavnosti (gospodarskih subjektov) in poklice v gradbeništvu iz dveh razlogov: ker želi urejen trg in, ker zahteva ustrezen nivo kakovosti storitev za zagotavljanje varnosti in zanesljivosti objektov, ki sta v javnem interesu. Ceno pa med tistimi, ki ustrezajo pogojem (ob žal odstotnem standardu, ki bi določal, kaj katera storitev – projektiranje, nadzor, vodenje del obsega) ureja trg.

Gradbeništvo je izjemno širok pojem, saj je bilo po podatkih Statističnega Urada Republike Slovenije (za leto 2017) v bruto družbenem proizvodu udeleženo s 7,2 odstotki z velikim vplivom na druge spremljevalne panoge. Gradbeništvo niso samo hiše, v katerih živimo in delamo, ali palače, ki jih občudujemo, ko gremo kot turisti v tuje kraje, ampak so tudi ceste, železnice, mostovi, predori, vodovodni in kanalizacijski sistemi, daljnovodi, plinovodi, rečne pregrade in regulacije, skratka gradbeništvo v veliki meri oblikuje našo civilizacijo in nam omogoča življenje, kot ga danes živimo. Glavni udeleženci pri graditvi, za katere država z zakonom predpisuje pogoje delovanja, so investitor, projektant, nadzornik in izvajalec. (Odgovorni) projektant, nadzornik in vodja del so (bili) trije regulirani poklici, ki so bili zelo jasno definirani v prejšnjem Zakonu o graditvi objektov in so jih lahko opravljali le

posamezniki, ki so izpolnjevali pogoje, zapisane v zakonu. Pri tem so lahko vodili dela na zahtevnih objektih le pooblaščen inženirji, projektirali pa so lahko le pooblaščen inženirji in arhitekti. Le ti so združeni v dveh zbornicah – Inženirski zbornici Slovenije, v kateri so združeni inženirji, ki delujejo na področju graditve, in Zbornici za arhitekturo in prostor, kjer so združeni arhitekti, krajinski arhitekti in prostorski načrtovalci.

Obe zbornici je z zakonom ustanovila država, da preko njih ureja trg za potrebe doseganja kakovosti storitev, s katerimi zagotavlja in ščiti javni interes. Zbornici poskrbita, da dejavnosti oz. storitve, ki so za državo pomembne, opravljajo primerno usposobljeni strokovnjaki. Kot je na primer pomembno, da ima zdravnik primerno oz. predpisano izobrazbo, da nas lahko operira ali nam predpiše zdravilo, da je sodnik primerno izobrazben in ima opravljen pravosodni izpit, da nas lahko pošlje v zapor, da ima šofer avtobusa izpit primerne stopnje, da lahko naše otroke pelje na izlet, je seveda pomembno, da imajo udeleženci v graditvi potrebna znanja, da lahko načrtujejo gradbene objekte, njihovo konstrukcijo, razpored prostorov, električne in strojne naprave, da lahko načrtujejo prometnice po katerih se vozimo in da lahko vse naše grajeno okolje zgradijo in gradnjo vodijo ter nadzirajo.

V letu 2018 se je zakonodajalec odločil, da je stari Zakon o graditvi objektov, ki je reguliral gradbeništvo slab in namesto, da bi ga popravil na mestih, kjer so se z leti uporabe pokazale slabosti, se je odločil, da zakon napiše povsem na novo, po "zahodnem vzoru" in direktivah ter "navodilih" iz Bruslja, ki jih nihče ne zna prav naštetati ali pokazati. Z novim Gradbenim zakonom so se razmerja oziroma razumevanje nekaterih pojmov radikalno spremenila. Reguliran poklici so po novem pooblaščen inženir, pooblaščen arhitekt, pooblaščen krajinski arhitekt, pooblaščen prostorski načrtovalec in vodja del.

S spremembo Zakona se je pojavilo ogromno problemov, zato se tudi že pripravljajo

novela Gradbenega zakona. Izjemna težava, ki je sprla inženirje in arhitekta, pa je nastopila, kjer je nihče ni pričakoval – pri vodenju projektiranja.

Vodenje projektiranja ni poklic, še manj je to reguliran poklic, izvajanje vodenja projektiranja pa je kljub temu navedeno v zakonu kot dejavnost, ki jo opravlja eden izmed pooblaščenih strokovnjakov, t.j. pooblaščen inženir ali arhitekt, ki glede na namen gradnje prevladuje.

Zakaj je to prevladovanje v zakonu, razen arhitektov nihče ne ve, še manj zna to argumentirano obrazložiti. Kdo prevladuje nad kom? Prevlado so dobili arhitekti, in sicer z navodilom državnega sekretarja Aleša Prijona oz. direktorice za graditev Barbare Radovan in ministra Simona Zajca, ki je vsem Upravnim enotam napisal, da pri projektih za stavbe prevladuje arhitekturna stroka, pri vseh ostalih objektih pa prevladujočo stroko določi projektant, torej podjetje, ki je sklenilo projektantsko pogodbo. Zakaj razlika pri stavbah in gradbeno inženirskih objektih v načinu določitve vodje projekta, ki je zakonu nepoznana, se ne ve. Upravna enota v skladu z navodilom ne sme izdati gradbenega dovoljenja, če je kot vodja projekta za stavbo napisan inženir. Lahko pa izda gradbeno dovoljenje, če je arhitekt vodja projekta za cesto, parkirišče ali most. Mnogi se sprašujemo, zakaj naj bi bili arhitekti tisti, ki edini znajo koordinirati sodelujoče kolege na projektu za stavbo, voditi upravne postopke in komunicirati z naročnikom oz. znajo voditi projekt.

IZS se je, ko je bilo navodilo izdano in so se začele prve zavrtnitve izdaje gradbenih dovoljenj na projektih, kjer je kot vodja projekta nastopal inženir (v večini primerov so to pooblaščen inženirji gradbeništva), aktivno vključila v aktivnosti pri pripravi novele Gradbenega zakona na vseh problematičnih področjih, seveda tudi na področju problematike vodenja projektiranja. Takoj, ko je državni sekretar izdal prvi odgovor upravnim organom v zvezi z vodenjem pro-

jektiranja, v katerem je pri projektih stavb za vodjo projekta določil izključno arhitekta, smo zahtevali sestanek na MOP in tudi pisno urgirali. Prvi sestanek na katerem se je obravnavala problematika vodenja projektiranja se je zgodil že v februarju 2019. Na tem sestanku je bilo s strani državnega sekretarja zagotovljeno, da bo navodilo, tako za področje vodenja nadzora, kot tudi vodenja projektiranja popravljeno, vendar se je popravek zgodil le na temo vodenja nadzora. Kljub večkratnim obljubam – tudi javno izraženim na dogodkih in v medijih – se glede vodenja projektiranja navodilo ni spremenilo. Ker obljubljenega odziva ni bilo, smo začeli s pravo predloga avtentične razlage 12. člena Gradbenega zakona o graditvi objektov, ki sta ga potrdila upravni odbor MSG in upravni odbor IZS. Zahtevek za avtentično razlago zakona lahko vloži samo poslanec Državnega zbora RS, zato smo iskali podporo pri več strankah.

V vmesnem času sta se zgodili dve odmevni zavrnitvi pooblaščenega inženirja kot vodje projekta v postopku izdaje gradbenega dovoljenja s strani Ministrstva za okolje in prostor in nekaj zavrnitev pooblaščenih inženirjev s strani upravnih enot. IZS je v omenjenih primerih skušala z dopisi pomagati prizadetim oz. zavrženim inženirjem.

Kljub prisotnosti nekaterih zelo težkih ne-rešenih vprašanj, se je vzpostavil dialog obeh zbornic pri pripravi predlogov sprememb

istočasno pa naj bi se arhitektom dovolilo vodenje projektiranja na številnih inženirskih objektih (prometne površine zunaj cestišča na avtocestah in regionalnih cestah, lokalne ceste, mostovi in viadukti, predori, podhodi, pristanišča, jezovi, vodne pregrade, ...). Verjetno je odveč zapisati, da je predlog za nas nesprejemljiv.

Ministrstvo za okolje in prostor je 12. junija 2019 izdalo novo navodilo upravnim organom, ki ga tokrat ni podpisal državni sekretar Aleš Prijon, ampak generalna direktorica Direktorata za prostor, graditev in stanovanja Barbara Radovan in minister Simon Zajc. Pojasnilo je splošno gledano na dve strani raztegnjeno osnovno navodilo s široko argumentacijo, kako je arhitekturno projektiranje oz. arhitektura kot izraz kulture v javnem interesu. Komentar navodila, ki sem ga napisal ob njegovi izdaji je objavljen na spletni strani IZS (<http://www.izs.si/izpostavljenovica/komentar-k-izdanemu-pojasniliu-mop-za-vodenje-projektiranja-2577/>).

Relativno kmalu po izdaji tega navodila je bil na Ministrstvu za okolje in prostor sklican sestanek v zvezi s perečimi temami – tudi vodenjem projektiranja – na katerega so bili vabljeni predstavniki IZS in ZAPS. Že pred sestankom se je zgodil zanimiv precedens. Državni sekretar je po tem, ko je dobil seznam udeležencev IZS, generalni sekretarki IZS Barbari Škraba Flis sporočil, da v kolikor se bo sestanka udeležil Andrej

projektov praktično za vse objekte – tako stavbe, kot večino inženirskih objektov.

Sodobnega bivanja in dela brez inženirjev si ni mogoče predstavljati. Prav tako si brez sodelovanja vseh inženirjev ni mogoče predstavljati načrtovanja in projektiranja katerega koli objekta v sodobnem graditeljstvu. Tako arhitekt kot elektro, strojni inženir, gradbenik oz. konstruktor in geomehanik ali tehnolog (v primeru tehnoloških objektov) so za sodoben objekt nepogrešljivi. Vsak k projektu prispeva svoj avtorski delež. Inženirji – tudi arhitekti, ki sebe vse redkeje imenujejo inženir – zelo pogosto svojo stroko postavljajo v ospredje, češ, to kar počnem jaz, je za objekt najpomembnejše, je najbolj v javnem interesu, je pri projektiranju najtežje, najbolj tvegano, s svojim delom prevzemam največ odgovornosti ... Redki so, ki vidijo delo svojega sodelavca enakovredno svojemu. V sodobnih časih interdisciplinarnega načina dela pa je ravno ta timski duh in spoštovanje dela svojega sodelavca najpomembnejše.

Dejstvo je, da so arhitekti bistveno bolj družbeno angažirani, javno izpostavljeni, prodorni in se hočejo in znajo bolje postaviti za svojo stroko, kot to znajo inženirji. Kar pa ne pomeni, da inženirji niso pomembni v procesu graditve, da ne obvladajo procesa projektiranja, da ne znajo koordinirati vseh udeležencev pri projektiranju, da ne znajo komunicirati z investitorjem in njegovih potreb prenašati v projektantski tim, da ne znajo voditi upravnih postopkov, da torej ne znajo voditi projekta. To enostavno ni res in če arhitekti še tako poskušajo najti argumente, ki bi jih lahko sprejel zdrav razum, jim to ne uspe. Gre preprosto za monopol, ki je po definiciji dober samo za tistega, ki ga ima, in za pridobivanje možnosti opravljanja dejavnosti (in s tem dobička) po dekretu in ne po sposobnosti ali kompetentnosti.

Če si za konec poskušam odgovoriti na vprašanje, zakaj so arhitekti dobili monopol nad vodenjem projektov pomembnega segmenta grajenega okolja, ne morem mimo dejstva, da je tisti, ki jim je ta monopol dodelil, bivši predsednik Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije in sedanji državni sekretar na Ministrstvu za okolje in prostor, ki je napisal prvo navodilo upravnim enotam – Aleš Prijon. Pozneje ga je enkrat popravil, končno navodilo, ki je na dve strani razširjeno prvo, pa je podpisala Barbara Radovan, direktorica Direktorata za prostor, graditev in stanovanja. Oba sta arhitekta.

Po mnenju IZS in MSG za vodenje projektiranja ni specifičnih znanj, ki bi jih tekom študija pridobili le arhitekti, zato sta pri vodenju projektiranja stavb izobrazbi arhitekta in inženirja popolnoma enakovredni. Zato naj vodjo projekta določi projektant v soglasju z investitorjem. ■

Vodenje projektiranja ni poklic, še manj je to reguliran poklic. Zato naj vodjo projekta določi projektant v soglasju z investitorjem.

Gradbenega zakona, kjer je mešana delovna skupina kljub zelo kratkemu roku uspela ustvariti dokument, v katerem so bile podane tako poenotene pripombe na Gradbeni zakon, kot tudi tiste, ki so bile neuskajane in s katerimi se ni strinjala ena ali druga stran. Med neuskajanimi je bila seveda sprememba 12. člena, kjer je IZS v skladu s sklepom skupščine IZS predlagala popravek, v katerem naj bi se črtalo prevladujočo stroko. Predsednik ZAPS in predsednik upravnega odbora MSG sva se na to temo tudi ločeno sestala. S strani predsednika ZAPS je bil predstavljen predlog, v katerem se kot osnova za določanje kompetenc vzame tabela klasifikacije vrst objektov glede na namen njihove uporabe iz Uredbe o razvrščanju objektov. Po tem predlogu bi se inženirjem dovolilo vodenje projektov na nekaterih stavbah (industrijske stavbe, rezervoarji, silosi in nestanovanjske kmetijske stavbe),

Pogačnik – trenutni predsednik MSG in avtor tega članka – ki je sprožil upravni spor zoper odločitev ministrstva v zvezi z vodenjem projektiranja, bodo predstavniki MOP primorani zapustiti sestanek iz razloga konflikta interesov. Ker je zadeva zelo pomembna za Inženirsko zbornico Slovenije, sem se zato, da bi dialog čim prej stekel in bi se o zadevah, ki so izjemnega pomena za vse inženirje, čim prej začeli pogovarjati, udeležil sestanka le na samem začetku, tam podal izjavo, da je po mojem mnenju (in mnenju naših pravnikov) stališče MOP napačno, nato pa sestanek zapustil. Nadaljeval ga je moj namestnik dr. Samo Peter Medved. Poročilo s sestanka govori, da je bila za vodenje projektiranja spet predstavljen taista tabela, ki sva jo že obravnavala s predsednikom ZAPS, v kateri so bili k vodenju projektiranja za stavbe inženirji pripuščeni le minorno, na drugi strani pa so arhitekti lahko vodje

Gradbeni zakon

MOP PRIPRAVLJA NOVELO GZ -
IZS PODAL KUP PRIPOMB

Dejan PREBIL, univ.dipl.inž.grad.
Svetovalec za sistemsko zakonodajo in inženirstvo

Dejan PREBIL

V mesecu juniju sta bila v javni razpravi Zakon o spremembah in dopolnitvah Gradbenega zakona in Zakon o spremembah in dopolnitvah Z akona o urejanju prostora. Predvsem v Gradbenem zakonu (GZ) spremembe niso take, kot bi si jih inženirska stroka želela. Zelo malo se namreč dotikajo najbolj perečih problemov iz inženirske prakse in zato ne odpravljajo težav, na katere inženirji ves čas opozarjamo. V Projektni skupini za zakonodajo smo zato pripravili obsežnejše predloge in pripombe.

Projektna skupina za zakonodajo je sestavljena iz predstavnikov vseh sekcij, vodi pa jo Ivan Leban, univ. dipl. inž. el. Najbolj množično je zastopana gradbena sekcija s štirimi člani, člani drugih sekcij so zastopani z enim ali dvema članoma. S strani služb IZS sodelujem avtor tega prispevka.

V projektni skupini za zakonodajo smo že pred časom javne obravnave novel GZ in Zakona o urejanju prostora (ZUreP-2) na osnovi predlogov in pripomb članov IZS pripravili pripombe in predlagane dopolnitve Pravilnika o podrobnejši vsebini dokumentacije in obrazcih, povezanih z graditvijo objektov. Že pred javno obravnavo smo obravnavali tudi predloge za spremembo nekaterih rešitev iz GZ in Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti (ZAID), predlaganih s strani Matične sekcije gradbenih inženirjev (MSG), in na tej osnovi pripravili predloge projektne skupine. Po potrditvi Upravnega odbora IZS smo konec meseca maja oba dokumenta poslali na Ministrstvo za okolje in prostor (MOP).

V času javne obravnave novele GZ in ZUreP je projektna skupina pripravila nekaj pripomb na ZUreP-2, še posebej pa se je posvetila pripravi pripomb na GZ. V ožji sestavi smo se sestali tudi s predstavniki ZAPS z željo, da bi se uskladili in na MOP poslali skupen predlog pripomb in dopolnitev GZ.

V velikem delu nam je to uspelo, po pričakovanjih pa se je izkazalo, da v nekaterih delih stališč ne bo mogoče poenotiti, zato smo v tem delu podali ločene pripombe in predloge.

Ena od naših ključnih pripomb se je nanašala na **vodenje projekta**. Čeprav se zakonsko določilo v zvezi s tem, kdo je lahko **vodja projekta**, glede na prejšnji zakon ni spremenilo, so na MOP pričeli tolmačiti, da je vodja projekta za stavbe lahko le pooblaščen arhitekt. Kasneje so to sicer omilili le na nekatere stavbe, vendar se tudi s tem pooblaščen inženirji ne moremo strinjati. Trdimo, da iz zakona tako tolmačenje ne izhaja in da je napačno, nelogično ter neskladno z dejansko naravo dela vodje projekta. Predlagamo, da se zakon spremeni na način, da bo povsem jasno, kdo lahko vodi projekte in kot je spremembo predlagala skupščina IZS, to je, da se iz zakona briše nedefiniran pojem "iz stroke, ki glede na namen gradnje prevladuje" ter da se o tem, kdo in iz katere stroke bo vodja projekta, odloči projektant. Arhitekti se v tej točki z nami seveda ne strinjajo, saj jim ekskluzivna pravica do vodenja projektov na večjem delu stavb, ki jim jo daje pojasnilo MOP, zagotavlja strokovno, predvsem pa poslovno prevlado svoje stroke nad ostalimi. Dodatno si želijo spremeniti izraz vodja projekta v izraz vodilni projektant, kar bi skupaj z uvedbo vodilnega načrta namesto nekdanje vodilne mape jasno vodilo v razgradnjo enakovrednosti strok in favoriziranju arhitekturne stroke. Temu v IZS nasprotujemo, zato nas arhitekti v medijih označujejo kot "kruhorborce", vendar menimo, da je položaj glede na dejstva ravno obraten. Inženirji si želimo ohraniti pravice do opravljanja dela, ki smo ga lahko opravljali že do sedaj in za katerega smo z arhitekti vsaj enakovredno usposobljeni, arhitekti pa si želijo preko regulative in naklonjenosti ministrstva zaradi njim ugodne kadorske sestave preprečiti opravljanje tega dela ostalim, sebi pa na ta način zagotoviti večji kos pogače, kot so ga imeli do sedaj. Se

je kdo vprašal, ali si vsi pooblaščen arhitekti tega sploh želijo? V kakšen položaj je sedaj pahnjel sicer dober arhitekt, ki z veseljem opravlja delo projektiranja, enostavno pa si ne želi ali se celo ne čuti sposobnega voditi in usklajevati celotne ekipe strokovnjakov? Sposobnost vodenja zagotovo ni nekaj, kar bi bilo avtomatsko vezano na stroko.

Nadalje predlagamo, da se ponovno uvede **revizija projektne dokumentacije**. Ker vemo, da uvedba novih reguliranih poklicev ni zaželeno, smo predlagali, da dokumentacijo v smislu revizije pregleda revident – izvedenec, ki je pooblaščen inženir ali pooblaščen arhitekt, in ga na zahtevo investitorja iz seznama za tako delo zainteresiranih pooblaščenih inženirjev in arhitektov določi upravna enota. S tem bi se ognili posameznim primerom, kot so se dogajali v preteklosti, ko je investitor z izbiro revidenta poskrbel, da se je revizija opravila s čim manj "komplificiranjem", torej s hitrim površnim pregledom, ki ni opravil svojega namena. Kljub temu, da tak sistem predvsem zaradi nekaterih nevestnih posameznikov ni predstavljal idealne ureditve, je bila ukinitve revizije najslabša mogoča rešitev. Ugotavljamo namreč, da je nivo kvalitete dokumentacije v letih od ukinitve drastično padel, kar je še posebej zaskrbljujoče v delih, ki vplivajo na varnost kot primarne lastnosti objektov. Predlagamo, da se predvsem pri zahtevnih stavbah opravi vsaj revizija zagotavljanja mehanske odpornosti in stabilnosti ter požarne varnosti (kot npr. v Nemčiji), ki jo opravi pooblaščen inženir s področja gradbeništva in pooblaščen inženir s področja požarne varnosti, revizija s področja drugih strok pa naj se opravi le v primerih, ko bi to terjala strokovna zahtevnost objekta oz. bi napake pri projektiranju tudi s tega vidika lahko privedle do izrednih posledic. Z uvedbo revizije bi bilo tudi razjasnjeno, da se pregleda pravilnosti dokumentacije v smislu zagotavljanja bistvenih zahtev s preverjanjem pravilnosti rezultatov računskih analiz ne more pričakovati od nadzornika, kot bi se

lahko zmotno tolmačilo določila GZ, saj strokovnjaki, ki opravljajo naloge nadzora, vsi nimajo za to primernih znanj.

Opažamo tudi precej nedoslednosti pri **zagotavljanju varnosti objektov**, na kar smo opozarjali že v času priprave zakona, pa takrat pri tem nismo bili upoštevani. Zaradi izredne pomembnosti te problematike smo pričakovali, da so snovalci gradbene regulative to vzeli na znanje in da so nadaljnje urejanje te problematike predvideli vsaj v pravilniku o projektni dokumentaciji in drugih podzakonskih aktih, pa lahko ugotovimo, da temu ni tako. Še vedno vidimo manko na področju **sprememb namembnosti**, kjer se pri tem pričakovane obtežbe lahko neugodno spreminjajo, pa v tem primeru jasna zahteva po ponovni statični preverbi ni zagotovljena oz. je odločitev o njeni potrebnosti prepuščena osebam, ki tega ne znajo ovrednotiti. Predlagamo, da se v takih primerih sprememba namembnosti šteje za rekonstrukcijo, s tem pa se mehansko odpornost in stabilnost, po potrebi pa tudi druge bistvene zahteve, vnovič preveri in dokaže. Nadalje je v GZ zapisano, da se objekti rekonstruirajo, vzdržujejo ali se jim spreminja namembnost tako, da

na doseganje rešitve v gradbenem zakonu korak v pravo smer, težava pa je v tem, ker ni definirano, da tako izjavo lahko poda le pooblaščen inženir s področja gradbeništva, v primeru prebojev med požarnimi sektorji pa še pooblaščen inženir s področja požarne varnosti. Še preveč sveže v spominu so izjave o mehanski odpornosti in stabilnosti, ki so jih v preteklosti v fazi PGD podpisovali kar arhitekti, ZAPS pa takega početja svojih članov ni sankcionirala, ker naj v zakonu to ne bi bilo dovolj jasno opredeljeno. Nadalje so tu še legalizacije in objekti daljšega obstoja, kjer **zakon dejansko dovoljuje legalizacije nevarnih objektov**, razen v primerih, ko jih je kot nevarne že zaznala inšpekcija. Ta zaradi narave svojega dela in obsega nelegalnih gradenj lahko kot nevarne zazna le nekatere res izredne primere, zagotovo pa ne na videz primernih, a sicer potresno ali kako drugače nevarnih objektov. Jasno izražamo mnenje, da so take rešitve v nasprotju z javnim interesom in civilizacijsko gledano povsem nerazumne, saj vodijo v katastrofalne posledice ob izrednih dogodkih, zato se kot stroka s takimi rešitvami ne strinjamo.

Za zahtevne objekte smo predlagali

Predlagali smo, da se ponovno uvede revizija projektne dokumentacije, prav tako vodjo posameznih del. Pooblašчени inženirji naj se delijo na projektante in vodje del.

so izpolnjene bistvene in druge zahteve, ki veljajo v času spreminjanja objekta, vendar samo v primeru, če je to tehnično izvedljivo ali če to ni povezano z nesorazmernimi stroški. Ker ni definirano, **kdaj so stroški nesorazmerni**, se sedaj seveda stroški takih posegov skoraj izključno označujejo kot nesorazmerni, kar jasno vodi v nemotiviranost za dvigovanje varnosti grajenega okolja, kar pa na dolgi rok jasno vodi v katastrofalne posledice (npr. ob hujšem potresu ali v primeru požara). Poleg tega se često dogaja, da se odločitve glede zagotavljanja mehanske odpornosti in stabilnosti, kot najpomembnejše bistvene zahteve objektov ali varnosti pri požaru kot druge najpomembnejše zahteve, ne prepušča strokovnjakom s področja gradbeništva oz. požarnega inženirstva, pač pa o tem odločajo kar strokovnjaki drugih strok, marsikdaj celo investitorji kot laiki. Tako novela GZ uvaja **večja vzdrževalna dela**, ki med drugim zajemajo tudi zamenjavo dotrajanih konstrukcijskih elementov in izvedbo prebojev, za katere je potrebna prijava del ter izjava, v kateri se potrjuje izpolnjevanje bistvenih zahtev. To je glede

tudi uvedbo **vodje investicije** na strani investitorja in še nekatere druge pripombe in dopolnitve v povezavi s **podpisovanjem dokumentacije**, ponovno uvedbo **vodij posameznih del**, postopanjem ob **dopustnih odstopanjih manjšega obsega**, ki pa lahko zelo pomembno vplivajo na izpolnjevanje bistvenih zahtev, dokumentacijo za **uporabno dovoljenje**, olajšavami pri dokumentaciji **enostanovanjskih stavb**, olajšavami pri prometu s potencialno nevarnimi objekti in še drugo. Omeniti velja še zahtevo matične sekcije gradbenikov, da se **pooblaščenim inženirjem s področja gradbeništva omogoči izdelavo načrtov arhitekture enostanovanjskih objektov**, kar so lahko nekoč v preteklosti že počeli. Pooblašчени arhitekti sicer to občutijo kot poseg v njihovo stroko in temu nasprotujejo, vendar hkrati podajajo predloge, da bi sami lahko vodili dela pri izvedbi, s čimer pa predvsem pri gradbenikih, pa tudi pri nekaterih drugih inženirjih, izzovejo ekvivalenten odziv.

Zadnji predlogi sprememb GZ in ZUreP-2 ter obrazložitve sprememb so dostopne na naši spletni strani .

V medijih smo zasledili, da je MOP na osnutka sprememb GZ in ZUreP-2, ki sta bila v javni obravnavi, prejel veliko količino pripomb in da je vladna obravnava zakonov predvidena za jesen 2019. Ob tem še ni jasno, ali bo tokrat slišan glas stroke, ki med drugim opozarja tudi, da **aktualni zakon ne zagotavlja varnega grajenega okolja**, ali se bo vnovič porazgubil med drugimi, objektivno gledano manj pomembnimi interesi.

V projektni skupini smo se opredelili tudi do nekaterih pripomb glede **poklicnih nazivov**. ZAID ta trenutek sicer ni v javni obravnavi, vendar smo zaradi odločnih zahtev tako posameznih inženirjev – vodij del, kot tudi gradbenih podjetij po bolj jasni opredelitvi vloge reguliranega poklica vodje del v procesu gradnje ter zaradi izredne pomembnosti te problematike skupaj z Zbornico gradbeništva in industrije gradbenega materiala, ki deluje pod okriljem Gospodarske zbornice Slovenije (GZS ZGIGM), na MOP kljub temu poslali pripombe. Predlog v bistvu predlaga vrnitev na regulacijo iz starega Zakona o graditvi objektov (ZGO-1). Tako predlagamo **delitev inženirjev na pooblašcene inženirje – projektante in pooblašcene inženirje-vodje del**. Z uvedbo naziva pooblaščen inženir – vodja bi se ustvarila jasna distinkcije med vodji del, ki niso inženirji in tistim, ki to so. Gradbeni zakon jim namreč v odvisnosti od izobrazbe dodeljuje različne pristojnosti, obenem pa vse poimenuje enako. Predlagamo tudi ponovno uvedbo termina **posameznih del**. Ukinitve se je iz več razlogov izkazala kot slaba odločitev. Menimo tudi, da je ustrezno **poznavanje slovenskega jezika za vodje del obvezno**.

Skupen predlog IZS in GZS ZGIGM s podrobnejšimi obrazložitvami je dostopen na naši spletni strani. ■

Obveščamo vas, da je javna obravnava **Pravilnika o mehanski odpornosti in stabilnosti** na predlog IZS podaljšana do 5. 9. 2019. V okviru MSG je osnovana delovna skupina pod vodstvom Ksenije Štern, ki bo na predlog pravilnika podala svoje predloge in pripombe, ter jih v imenu IZS poslala na MOP. Zaradi zaključka redakcije glasila boste o predlogih in dopolnitvah obveščeni na spletni strani IZS.

Gradbeni zakon

NOVA GRADBENA ZAKONODAJA IN VPRAŠLJIVO ZAGOTAVLJANJE POŽARNE VARNOSTI

Mag. Aleš GLAVNIK, univ.dipl.inž.str.
Član UO MST

mag. Aleš GLAVNIK

Naši člani s pooblastilom za področje požarne varnosti in drugi pooblašteni inženirji, ki so v času ZGO-1 izdelovali zasnove požarne varnosti, ugotavljajo, da je zakonodaja na tem področju nejasna in pomanjkljiva. Sredi junija smo zato na MOP poslali dopis s prošnjo po jasnem tolmačenju zapisanega v zakonih in podzakonskih aktih, MOP pa nam je odgovoril sredi avgusta. Odgovor nas ni zadovoljil.

ODPRTE DILEME ČLANOV IZS

Naši člani ugotavljajo, da se po začetku uporabe Gradbenega zakona (GZ) več ne naročajo in izdelujejo študije požarne varnosti, prav tako pa se še ne naročajo in izdelujejo načrti s področja požarne varnosti, kot so predvideni v 16. členu Pravilni-

člen Zakona o varstvu pred požarom in je tako potrebno še vedno izdelati zasnovo in študijo požarne varnosti, kar pa vodi v kolizijo z določili Pravilnika o dokumentaciji, s katerim so bili uvedeni načrti požarne varnosti in določili ZAID-a, ki določa, da imajo poklicne naloge za področje požarne varnosti le pooblašteni inženirji požarnovarnostne stroke, ostali pooblašteni inženirji in arhitekti pa ne. V primeru izdelave dokumentacije, ki obravnava požarno varnost, v obliki študije požarne varnosti v skladu z določili Pravilnika o osnovi in študiji požarne varnosti, namreč to izdelava le pooblašteni inženir s področja požarne varnosti, zasnovo požarne varnosti pa poleg pooblaščenega inženirja s področja požarne varnosti lahko izdelava katerikoli drug pooblašteni inženir

nje, kako je potrebno veljavne predpise in tiste, ki se še uporabljajo, razumeti do objave sprememb in dopolnitev Pravilnika o Požarni varnosti v stavbah, ki bo uskladjil prej veljavno ureditev na zasnove in študije požarne varnosti z novim načrtom s področja požarne varnosti in natančno in nedvoumno določil objekte, za katere je ta načrt treba izdelati. Po mnenju MOP je nedvoumno treba uporabiti določbo drugega odstavka 9. člena Pravilnika o dokumentaciji, ki določa: "Glede na vrsto gradnje ter namen, vrsto, velikost, zmožljivost, predvidene vplive in druge značilnosti objekta se v tehničnem poročilu navede najmanj tiste načrte, s katerimi se bo v fazi izdelave projektne dokumentacije za izvedbo gradnje zagotavljalo izpolnjevanje bistvenih zahtev objekta, in druge strokovne podlage, ki jih zahtevajo posebni predpisi in jih bo treba izdelati pri nadaljnjem projektiranju." Ob tem je treba upoštevati tudi določbo določbe 15. člena istega pravilnika, ki v petem odstavku določa, da je treba dokumentaciji za izvedbo gradnje priložiti tudi izkaz požarne varnosti, po predpisih, ki urejajo požarno varnost. Tak predpis je razveljavljen a še uporaben Pravilnik o osnovi in študiji požarne varnosti, ki opredeljuje, kaj izkaz je, v katerih primerih se ga pripravi in kdo ga sme pripraviti. V tem pravilniku je v drugem odstavku 2. člena navedeno "Izkaz požarne varnosti je povzetek vsebine zasnove ali študije in se izpolni v dveh fazah: načrtovani ukrepi in izvedeni ukrepi".

Ker Pravilnik o dokumentaciji ne določa izdelave elaboratov, ampak le izkazov, MOP meni, da je odločitev o načinu zagotovitve, da so v izkazu navedeni podatki taki, da verodostojno dokazujejo izpolnjevanje bistvene zahteve "varnost pred požarom", prepuščena projektantu. Ob tem velja, da je izkaz le "povzetek vsebine" in je vsebina varnosti pred požarom prikazana in dokazana v grafičnih prikazih in tehničnih poročilih več načrtov, določenih v 16. členu Pravilnika o dokumentaciji.

Zaradi neusklajenosti Pravilnika o požarni varnosti v stavbah z Gradbenim zakonom je v praksi prisoten nered. Študije požarne varnosti se ne naročajo, prav tako ne načrti požarne varnosti. Posledica so požarno nevarni objekti.

ka o podrobnejši vsebini dokumentacije in obrazcih, povezanih z gradnjo objektov (v nadaljevanju Pravilnik o dokumentaciji). Ob raziskovanju, zakaj je temu tako, smo ugotovili, da je zakonodaja na tem področju precej nejasna, morda celo medsebojno neusklajena, zato smo na MOP naslovili prošnjo za pomoč pri tolmačenju zapisanega.

Poraja se dvom, katera dokumentacija je ta trenutek v zvezi z zagotavljanjem bistvene zahteve varnosti pred požarom, sploh zahtevana. Po eni strani je GZ in Pravilnik o dokumentaciji mogoče razumeti, da se danes izdelujejo le še načrti s področja požarne varnosti, po drugi strani pa je ob dodatnem branju Zakona o varstvu pred požarom in Pravilnika o osnovi in študiji požarne varnosti moč ugotoviti, da še vedno velja 30.

oziroma pooblašteni arhitekt, ki ima pravico izdelati projektno dokumentacijo.

MOP smo ob tem tudi opozorili, da GZ določa, da bi morali biti predpisi, ki določajo obveznost izdelave in vsebino projektne dokumentacije za gradnjo, usklajeni z določili GZ do 1. 5. 2019, pa temu še danes ni tako.

Celotno vprašanje je objavljeno na naši spletni strani.

ODGOVOR MOP

MOP nam odgovarja, da GZ določene starejše predpise razveljavlja, obenem pa dovoljuje njihovo uporabo, če niso v nasprotju z njim, ter da so take dikcije za normalen prehod iz stare v novo ureditev nujne in da je običajno, da omogočajo različne razlage. MOP ob tem podaja mne-

Zdravstveni objekti

OSNUTEK NOVE
PROSTORSKE
TEHNIČNE SMERNICE
ZA ZDRAVSTVENE
OBJEKTE NI
ZADOVOLJIV

Mag. Vinko VOLČANJK, univ.dipl.inž.el.
Predsednik UO MSE

mag. Vinko VOLČANJK

Nadalje MOP pojasnjuje, da so izjema od tega splošnega pravila podatki navedeni v izkazu požarne varnosti za požarno zahtevne objekte, kjer Pravilnik o zasnovi in študiji požarne varnosti določa, da se vedno pripravi študija požarne varnosti. Študija je smel (op. po ZGO-1) izdelati le "odgovorni projektant, ki je imel pooblastilo za projektiranje požarne varnosti". Po Zakonu o arhitekturni in inženirski dejavnosti se tak posameznik imenuje "pooblaščen inženir s področja požarne varnosti". Ker je imel ekskluzivno dovoljenje za pripravo študije odgovorni projektant s pooblastilom za projektiranje požarne varnosti, pooblaščen inženir s področja požarne varnosti pa ekskluzivno izdeluje načrt s področja požarne varnosti, je edini možen zaključek, da je študija požarne varnosti po prej veljavnem sistemu postala načrt požarne varnosti v sedanjem sistemu. Iz tega pa jasno izhaja tudi dejstvo, da zasnovo požarne varnosti, kot morebitno podlago za izkaz požarne varnosti, izdeluje vsak odgovorni projektant, tj. pooblaščen arhitekt in pooblaščen inženir.

Celoten odgovor MOP je objavljen na naši spletni strani.

APEL MST

Stoka s področja požarne varnosti združena v IZS se s takim pojasnilom ne more strinjati in opozarja, da izpolnjevanje bistvene zahteve požarne varnosti ni ustrezno zagotovljeno. Apeliramo na MOP, da se spremembe in dopolnitve Pravilnika o Požarni varnosti v stavbah sprejmejo nemudoma, saj se v vmesnem času še vedno intenzivno gradijo požarno nestrokovno obdelani, lahko bi rekli nevarni objekti, saj je načrtovanje požarne varnosti za vse manj zahtevne objekte dovoljeno deležnikom, ki so brez za to potrebnih znanj, obenem pa so kriteriji za razvrščanje objektov kljub nasprotovanju stroke postavljeni na način, da v razred zahtevnih objektov spadajo le še redki objekti. ■

Ministrstvo za zdravje je junija objavilo javno obravnavo osnutka nove Prostorske tehnične smernice za zdravstvene objekte. Rok za podajanje pripomb in predlogov je bil 31. 7. 2019. Matična sekcija elektroinženirjev (MSE) je podala komentarje k vsebinam elektrotehnične narave.

INŽENIRSKA ZBORNICA NI SODELOVALA
PRI NASTAJANJU VSEBIN

V veljavi je prostorska tehnična smernica TSG-12640-001:2008 Zdravstveni objekti, ki vsebuje zahteve iz Pravilnika o pripravi in sprejemu tehničnih smernic na področju zdravstvene in zdraviliške dejavnosti za zdravstvene objekte – bolnišnica, zdravstveni dom, zavod za zdravstveno varstvo.

Ministrstvo za zdravje je preko javnega razpisa podelilo nalogo izdelave nove smernice. Inženirska zbornica Slovenije pri nastajanju vsebin ni sodelovala.

IZHODIŠČE

Ker so bile pri vpogledu v vsebine ugotovljene systemske pomanjkljivosti, nismo pristopili k pripravi podrobnejših komentarjev na posamezne točke, niti nismo podali konkretnih pripomb s predlogi, saj bi to pomenilo celovito preoblikovanje vsebin in poseganje v izdelek, ki ga je pogodbeno prevzela druga stranka.

MNENJE MSE

Bistvene ugotovitve so:

- v slovenski smernici so naslovi in izrazi v angleščini,
- neustrezne povezave in neusklajenosti s standardizacijo in ostalimi predpisi,
- neusklajena strokovna terminologija,
- vsebina ni v skladu z Gradbenimi zakonom in pripadajočimi podzakonskimi dokumenti,
- poenotiti nivo obdelave med sklopi različnih strok,
- več je strokovno neustreznih vsebin.

Pri posameznih ugotovitvah smo v dopisu Ministrstvu za zdravje podali tudi obrazložitve s primeri.

MNENJE ELEKTROTEHNIČNE ZVEZE
SLOVENIJE

Matična sekcija elektroinženirjev aktivno sodeluje z Elektrotehniško zvezo Slovenije (EZS) in je z njo v stalnem stiku, saj se s tem omogoči doseganje višje strokovne ravni. Tudi EZS je podala dokaj kritične komentarje k vsebini osnutka smernice. K analizi je zveza pristopila s podrobnejšimi vpogledi, zato ne preseneča, da je v seznamu ugotovitev podanih dokaj veliko število komentarjev, kar vsekakor tudi potrjuje bistvene ugotovitve podane s strani MSE.

ZAKLJUČEK

Menimo, da tovrstni dokumenti ne morejo in ne smejo biti predmet javnega naročanja, saj na ta način ni zagotovila, da bo tako izdelan dokument resnično kakovosten in celovit. Dejansko bi morala biti izdelava tako pomembnega dokumenta podeljena strokovnim inštitucijam, ki so zmožne zagotoviti strokovno usposobljen kader z izkušnjami. Seveda bi moral naročnik zagotoviti tudi ustrezno financiranje. Prepuščanje izdelave tovrstnih dokumentov trgu vsekakor ni prava rešitev, saj je trg pogojen s tržnimi zakonitostmi (dobiček, čim manjša poraba časa, čim manj vključenega osebja).

Menimo, da je potrebno osnutek smernice celovito preveriti in uskladiti in da v sedanji vsebini ni primeren za javno obravnavo ali celo sprejem. V primeru sprejetja lahko pride do večjih težav.

Svetujemo, da se z angažiranjem dodatnih kompetentnih strokovnjakov dokument dopolni in uredi, nato se naj pred postopki sprejemanja obvezno izvede recenzija s strani neodvisnega strokovnega osebja. ■

Gradbeni zakon

KRŠITEV POOBLAŠČENEGA INŽENIRJA IN POOBLAŠČENEGA ARHITEKTA PRI OPRAVLJANJU NALOG NADZORA

Mag. Vinko VOLČANJK, univ.dipl.inž.el.
Predsednik UO MSE

Sprejetjem nove gradbene zakonodaje pogosto prihaja do (namerno?) napačnega tolmačenja, da lahko vodja nadzora v eni osebi nadzira izvajanje vseh del na gradbišču, da lahko edini in le on potrjuje gradbeno knjigo, potrjuje materiale ipd., in to za vse (različne) udeležene stroke.

PRAKSA KAŽE KRŠITVE VELJAVNE ZAKONODAJE

Na zbornico smo prejeli več klicev in obvestil o namernih kršitvah, do katerih prihaja pri izvajanju nadzora nad gradnjo. Žal se dogaja, da posamezniki izvajajo naloge nadzora tudi nad deli strok, za katera nimajo pooblastila. Gre za hudo zakonsko kršitev, prav tako za disciplinsko kršitev po etičnih načelih ravnanja člana zbornice.

NEPOŠTENA IN NEZAKONITA POSLOVNA PRAKSA

V kolikor pravna oseba (nadzornik) ali posameznik (vodja nadzora) ne želi in odklanja angažiranje in vključitev pooblaščenih inženirjev drugih strok, ki so udeležene v procesu gradnje, ima lahko takšno nezakonito ravnanje za posledico tudi kaznivo de-

Vodja nadzora vodi ekipo pooblaščenih strokovnjakov (pooblaščeni in nadzorni inženirji, pooblaščeni arhitekti), ki opravljajo nadzor med gradnjo objekta. Vsak od njih opravlja nadzor nad deli (gradbenimi, inštalacijskimi, obrtniškimi, zaključnimi) s tistega strokovnega področja, s katerega ima opravljen strokovni izpit.

janje po 135. členu KZ-1. Seveda je običajno takšno ravnanje pogojeno s ciljem osebnega zaslužka. Ker je takšna praksa pogosto pogojena tudi z nizko ceno, se srečamo na trgu z nelojalno konkurenco. Ponudnik storitev nadzora, ki z vso odgovornostjo namerava v delo vključiti strokovnjake vseh udeleženi strok, cenovno ne more konkurirati nadzorniku, ki ravna po sistemu "vse v enem".

ZAKONSKE ZAHTEVE

- Zakon o arhitekturni in inženirski dejavnosti:

Podlago za obvezno angažiranje vseh tangiranih strokovnjakov v okviru nadzora predstavlja 4. člen ZAID. Ta izrecno opisuje poklicne naloge pooblaščenega inženirja (PI) in pooblaščenega arhitekta (PA) za vsako strokovno področje. Izvajanje dejavnosti za stroko, za katero PI ali PA ni pooblaščen (ali kompetenten), predstavlja nezakonito ravnanje.

Nadalje tudi 29. člen zahteva, da morajo PA in PI vestno opravljati svoj poklic in da so odgovorni za kršitve dolžnosti pri njegovem opravljanju.

- Gradbeni zakon (GZ):

Tudi GZ definira pravila in določa obveznosti nadzornika. Ta v 3. členu podaja, da nadzornik pri graditvi objektov izvaja nadzor nad gradnjo in izpolnjuje pogoje po določenih ZAID.

Zakon v svojem 13. členu specificira, da mora nadzornik izvajati nadzor tako, da se zagotovi preventivno delovanje in pravočasno preprečevanje napak. Če nadzornik glede na vrsto objekta in vrsto del ne razpolaga s svojimi pooblaščenimi arhitekti in inženirji ustreznih strok s primernim strokovnim znanjem in izkušnjami, mora skleniti pogodbo z drugim nadzornikom, ki takšne pooblaščenih arhitekta in inženirje ima. Vsak pooblaščen arhitekt in inženir odgovarja za strokovni del nadzora, ki ga je prevzel (in za katerega je pooblaščen in kompetenten). Imenovani vodja nadzora izvaja in koordinira nadzor nad gradnjo v celoti, ne sme in ne more pa torej izvajati nadzora nad deli, za katera ni pooblaščen (kompetenten).

DOLŽNOST INŽENIRSKÉ ZBORNICE (IZS)

Zbornica ima dolžnost, da v okviru svojih pristojnosti nadzira skladnost ravnanja PI z zakonskimi določili in s pravili sprejetega kodeksa, kakor tudi, da vodi disciplinske postopke zoper člane v primeru ugotovljenih nepravilnosti.

Možna bosta dva postopka, in sicer neposredna obravnava pred disciplinskim tožilcem (direktna prijava suma z dokaznim gradivom) ali preko strokovnega nadzora zbornice (prijava utemeljene suma) v okviru 48. člena ZAID.

KODEKS POKLICNE ETIKE ČLANOV IZS

Sprejeti kodeks je obvezen za vse člane zbornice. Namen kodeksa je zagotoviti najvišji standard profesionalnega vedenja med inženirji. Ta v 2. členu izrecno opredeljuje:

- "Inženirji morajo spoštovati in pravilno uporabljati veljavno zakonodajo, predpise, tehnična pravila, veljavne in splošno sprejete standarde, norme in pravila stroke, po katerih se ravna pri opravljanju svojega poklica in pri storitvah, ki so jim zaupane. Inženirji morajo izpolnjevati svoje obveznosti s skrbnostjo in prizadevnostjo."
- in "Inženirji lahko opravljajo le tiste storitve, za katere imajo ustrezno izobrazbo in ustrezna pooblastila."

7. člen kodeksa še podaja, da kršitev določb predstavlja disciplinsko kršitev.

ZAKLJUČEK

Torej opravljanje tistih del nalog nadzora, za katere PA ali PI ni pooblaščen in strokovno usposobljen, pomeni zakonsko kršitev in kršitev kodeksa poklicne etike.

Kako ravnati v primeru ugotovljene nepravilnosti? Seveda je prvi korak, da vsak PI ali PA prepreči takšno ravnanje pri sebi, kar za veliko večino naših članov ne dvomimo. Problem predstavljajo nevestni posamezniki, ki z opisanim ravnanjem ogrožajo kakovost gradnje, varnost in zanesljivost zgrajenega objekta in navsezadnje tudi nižajo ugled poklica pooblaščenega inženirja.

Pogosto poteka nadzor nad gradnjo zgolj s strani nadzornika ene stroke z vednostjo (ali celo zahtevo) investitorja, in sicer v cilju znižanja stroška nadzora ali posledično celo namernega načrtnega systemskega nepriznavanja opravljenih del izvajalcu (neizpolnjevanje gradbene knjige z različnimi izgovori). Takšno ravnanje investitorja je lahko prav tako neskladno z zakonom, saj je tudi investitor enakopraven udeleženec gradnje, ki je dolžan zgraditi kakovosten in varen objekt, torej mora zagotoviti vse potrebno za doseganje ciljev z upoštevanjem veljavne zakonodaje (po 101. členu GZ se mora zagotoviti vodjo gradnje na predpisan način, torej vodjo gradnje, ki se ravna po določenih zakonodajah). Navsezadnje 64. člen Gradbenega zakona jasno nalaga, da se v primeru ugotovljenih nepravilnosti, če se te ne odpravijo, mora gradnja ustaviti, nepravilnosti pa sporočiti pristojni inšpekciji (velja za vse udeležence gradnje).

Torej lahko v primeru ugotovitve nezakonnega ravnanja nadzornika ali vodje nadzora ali člana nadzorne ekipe (ali investitorja) opozorimo pristojne osebe na gradbišču, opozorimo investitorja, prijavimo kršitev pristojnemu inšpektorju ali prijavimo kršitev Inženirski zbornici Slovenije. ■

Gradbeni zakon in Zakon o arhitekturni in inženirski dejavnosti

PREHODNO OBDOBJE ZA PROJEKTANTE IN NADZORNIKE SE JE IZTEKLO, ZA IZVAJALCE ŠE NE

Mag. Barbara ŠKRABA FLIS, univ.dipl.inž.grad.
Generalna sekretarka IZS

S 1. junijem se je izteklo prehodno obdobje, v katerem so se morali gospodarski subjekti, ustanovljeni pred 1. 6. 2018, ki so po ZGO-1 nastopali kot projektanti in nadzorniki, prilagoditi na pravila GZ in ZAID. Istočasno se je izteklo s sklepom zbornice podaljšano prehodno obdobje za pooblaščen in nadzorne inženirje. S tem so pričela veljati nova pravila, kdo lahko izdeluje načrte, izvaja nadzor med gradnjo, opravlja dejavnost projektiranja in nadziranja. Prehodno obdobje za gospodarske subjekte, ustanovljene pred 1. 6. 2018, ki so po ZGO-1 nastopali kot izvajalci, in za odgovorne vodje (posameznih) del po ZGO-1 se izteče šele 1. 6. 2020. V tem času veljajo različna pravila za izvajalce, ustanovljene pred oziroma po 1. 6. 2018.

KDO LAHKO IZDELUJE NAČRTE (PROJEKTIRA)?

Načrte lahko izdelujejo le posamezniki, ki so vpisani v imenik pooblaščenih arhitektov pri ZAPS oziroma imenik pooblaščenih inženirjev pri IZS s pooblastilom za projektiranje in imajo aktiven poklicni naziv.

V kolikor imajo poklicni naziv v mirovanju, načrtov ne smejo izdelovati.

Pooblaščen strokovnjaki (PA, PI) lahko izdelujejo le tiste načrte, ki se nanašajo na strokovno področje njihovega pooblastila, le to pa se nanaša na tisto strokovno področje (gradbeništva, elektrotehnike, strojništva ...), za katerega imajo opravljen strokovni izpit.

Izdelovanje načrtov (projektiranje) je med pooblaščen strokovnjake razdeljeno tako:

- PA: arhitekturno projektiranje objektov (zlasti stavb in odprtega prostora) – načrt arhitekture
- PI: gradbeno-tehnično projektiranje objektov – ostali načrti
- PI-G: načrti s področja gradbeništva (načrti gradbenih konstrukcij in drugi gradbeni načrti)
- PI-E: načrti s področja elektrotehnike
- PI-S: načrti s področja strojništva
- PI-T: načrti s področja tehnologije
- PI-PV: načrti s področja požarne varnosti
- PI-RG: načrti s področja geotehnologije in rudarstva
- PI-Geo: načrti s področja geodezije

- PKA: krajinsko arhitekturno projektiranje objektov – načrt krajinske arhitekture

KDO LAHKO IZVAJA NADZOR?

Nadzor med gradnjo lahko izvajajo le posamezniki, ki so vpisani v imenik pooblaščenih arhitektov pri ZAPS oziroma imenik pooblaščenih inženirjev pri IZS s pooblastilom za nadzor in imajo aktiven poklicni naziv. V kolikor imajo poklicni naziv v mirovanju, nadzora med gradnjo ne smejo izvajati.

Pooblastilo za izvajanje nadzora imajo:

- PI, PA, PKA (ZAID, 4. člen, (7) odstavek) in
- NI* (prehodne določbe ZAID, 55. člen, (3) do (6) odstavek).

Pooblaščeni strokovnjaki lahko opravljajo nadzor le nad tistimi deli (gradbena, inštalacijska, obrtniška, zaključna) za katere imajo pooblastilo. Nadzor lahko opravljajo le s tistega strokovnega področja (gradbeništva, elektrotehnike, strojništva ...), za katerega imajo opravljen strokovni izpit.

* Nadzorni inženirji (NI) so posamezniki, ki so po Zakonu o graditvi objektov (ZGO-1; v uporabi do 1. 6. 2018) izpolnjevali pogoje za odgovornega nadzornika za zahtevne, manj zahtevne, nezahtevne objekte in posamezna dela). Vpisani so bili v imenik pooblaščenih inženirjev brez pooblastila za projektiranje. Z ZAID so ohranili pridobljeno pravico – pooblastilo za opravljanje nadzora s tistega strokovnega področja (gradbeništva, elektrotehnike, strojništva ...), za katerega imajo opravljen strokovni izpit po zakonodaji o graditvi objektov in za objekte iste stopnje zahtevnosti kot po ZGO-1.

KDO LAHKO VODI DELA?

Vodenje del lahko izvajajo le posamezniki, ki so vpisani v imenik pooblaščenih inženirjev pri IZS, imenik vodij del pri IZS, imenik vodij del pri GZS ali imenik vodij del pri OZS, in imajo aktiven poklicni naziv. V kolikor imajo poklicni naziv v mirovanju, vodenja del ne smejo izvajati. Do 1. 6. 2020 lahko vodijo dela tudi še odgovorni vodje (posameznih) del po ZGO-1.

Pri določitvi ustreznega vodje del je treba vzeti v obzir šesti odstavek 14. člena GZ,

ki v odvisnosti od zahtevnosti objekta in obsega naročene gradnje kot celote, določa izobrazbene pogoje, ki jih mora izpolnjevati vodja del.

Pooblastilo za vodenje del imajo torej:

- vsi vodje del po GZ** in
- do 1. 6. 2020, ko se izteče prehodno obdobje (prehodne določbe GZ, 120. člen, (2) odstavek), tudi še odgovorni vodje (posameznih) del po ZGO-1, ki še niso vpisani v imenik vodij del. (op. vanj se morajo vpisati do 1. 6. 2020)

Pooblaščeni strokovnjaki lahko vodijo le tista dela (gradbena, inštalacijska, obrtniška, zaključna) za katere imajo pooblastilo. Vodenje del lahko opravljajo torej le s tistega strokovnega področja (gradbeništva, elektrotehnike, strojništva ...), za katerega imajo opravljen strokovni izpit.

** Vodja del po GZ (14. člen, (4) odstavek) je posameznik, ki izpolnjuje pogoje iz ene od spodnjih alinej:

- Pooblaščeni inženir,
- Posameznik, ki ima izobrazbo (2.bol.st., 1.bol.st., univ.dipl.inž., dipl.inž., inž., tehnik) tehnične smeri s področja graditve objektov, najmanj 3 leta delovnih izkušenj na področju izvajanja gradenj, opravljen strokovni izpit za vodenje del pri IZS in je vpisan v imenik vodij del pri IZS,
- Posameznik, ki izpolnjuje pogoje za mojstra s področja gradbeništva in je vpisan v imenik vodij del pri OZS,
- Posameznik, ki izpolnjuje pogoje za delovodjo in je vpisan v imenik vodij del pri GZS,
- Posameznik, ki je nosilec obrtne dejavnosti in je vpisan v imenik vodij del pri OZS.

KDO LAHKO OPRAVLJA DEJAVNOST PROJEKTIRANJA (PROJEKTANT)?

1. 6. 2019 se je izteklo prehodno obdobje, v katerem so se morali gospodarski subjekti, ki so po ZGO-1 nastopali kot projektanti, prilagoditi na nove pogoje za opravljanje dejavnosti projektiranja iz 14. člena ZAID, če želijo tudi po 1. 6. 2019 nastopati kot projektanti po 12. členu GZ.

Tako lahko kot projektant po 12. členu GZ od 1. 6. 2019 dalje nastopa le še gospodarski subjekt, ki izpolnjuje pogoje iz 14. člena ZAID, ki ima za pooblaščenega strokovnjaka PI ali PA ali PKA.

KDO LAHKO OPRAVLJA DEJAVNOST NADZORA MED GRADNJO (NADZORNIK)?

1. 6. 2019 se je izteklo prehodno obdobje, v katerem so se morali gospodarski subjekti, ki so po ZGO-1 nastopali kot nadzorniki, prilagoditi na nove pogoje za opravljanje dejavnosti nadzora med gradnjo iz 14. člena ZAID, če želijo tudi po 1. 6. 2019 nastopati kot nadzorniki po 13. členu GZ.

Kot nadzornik po 13. členu GZ lahko od 1. 6. 2019 dalje nastopa le še gospodarski subjekt, ki izpolnjuje pogoje iz 14. člena ZAID, ki ima za pooblaščenega strokovnjaka PI ali NI ali PA ali PKA.

KDO LAHKO OPRAVLJA DEJAVNOST GRADBENIŠTVA (IZVAJALEC)?

Prehodno obdobje za gospodarske subjekte, ki so po ZGO-1 nastopali kot izvajalci, v katerem se morajo prilagoditi na nove pogoje za izvajalca iz 14. člena GZ, če želijo tudi v bodoče nastopati kot izvajalci, se bo izteklo šele 1. 6. 2020.

Kot izvajalec po 14. členu GZ lahko nastopata:

- gospodarski subjekt ustanovljen po 1. 6. 2018, ki izpolnjuje pogoje iz 14. člena GZ, ki ima za pooblaščenega strokovnjaka vodjo del (VD),
- do 1. 6. 2020 še tudi gospodarski subjekt ustanovljen pred 1. 6. 2018, ki je izpolnjeval pogoje za izvajalca po ZGO-1, ki ima za pooblaščenega strokovnjaka odgovornega vodjo (posameznih) del (OVD, OVDP) po ZGO-1. Odgovorni vodja (posameznih) del je v tem primeru lahko angažiran po podjemni pogodbi. ■

Zakon o arhitekturni in inženirski dejavnosti

KAJ PRINAŠA ZAVAROVANJE POKLICNE ODGOVORNOSTI PO 15. ČLENU ZAID?

Helena VIDIC BIZJAK, univ.dipl.prav.
Svetovalka za pravne zadeve

deja, da tudi po novi zakonodaji zavarovanje obvezno izhaja iz samega članstva v zbornici, ni zgrešena ali nenavadna. V življenju ima vsak posameznik sklenjena zavarovanja. Najmanj kar je – obvezno zdravstveno zavarovanje. Večina pa še dodatno zdravstveno zavarovanje. Obe zavarovanji vsakega zaposlenega staneta več kot 1.000,00 EUR letno, a redko kdo izkoristi tolikšen znesek za zdravje v letu. Lastniki vozil morajo imeti sklenjeno obvezno zavarovanje v prometu, ki tudi ni poceni, pa se ga z gotovostjo ne izkoristi vsako leto. Lahko bi naštevati še več dobrin, katere posamezniki zavarujejo, pa se tega skoraj ne zavedajo.

iz katerega povzamejo podatke, ki vplivajo na višino premije.

Na višino zavarovalne premije po ZAID vplivajo zlasti:

- višja zavarovalna vsota;
- novi zavarovalni pogoji po ZAID, ki dajejo širše kritje in podaljšano zavarovanje: obvezno zavarovanje po prejšnjih predpisih je krilo le neposredne materialne škode (izjemoma ob doplačilu še kaj več), danes krije tudi nefunkcionalnost objekta in posledično znižanje vrednosti posla (t.i. manjvrednost). Poleg tega zavarovanje krije tudi stroške, ki so potrebni za odpravo projektantske napake, kljub temu, da ni nastala škoda (npr. sanacija

Komercialni pogoji so predmet dogovora med zavarovalnico in zavarovancem in niso predmet splošnih pogojev in ZAID. Končna višina premije bo tako odvisna od odnosa zavarovanca v sklopu pogajanj z zavarovalnico.

TRENUTNA PONUDBA ZAVAROVANJ PO ZAID

Po našem vedenju je na trgu trenutno na voljo en sam zavarovalni produkt, ki ustreza vzorčnim pogojem, usklajenim med Slovenskim zavarovalnim združenjem, MOP, GZS, ZAPS in IZS, t.j. **zavarovalni produkt Zavarovalnice Triglav (PG-opo-odp/19-6)**. Ostale zavarovalnice nas po našem splošnem pozivu, da naj nas obvestijo o svojih zavarovalnih produktih po ZAID, o tem še niso obvestile.

Ob tem nas je g. Luka Keršič iz Zavarovalnice Triglav obvestil, da je "zavarovanje postavljeno širše kot je bilo dogovorjeno z Vzornimi pogoji in je v korist zavarovancev. Sprejeta je bila namreč odločitev, da ne ločujemo zavarovalnih kritij za projekte pred 1. 6. 2019 (neprimerno ožje kritje, nižja zavarovalna vsota ...) in projekte po 1. 6. 2019, ker bi ločevanje zaradi različnih zavarovalnih vsot (prej 41.000 EUR zdaj 50.000 EUR), različnih sprožilcev kritij (prej škodni dogodek sedaj zahtevke), različnih vsebin ... povzročalo slabo voljo in nerazumevanje na strani naših zavarovancev. Zato smo opustili zapis v 8. členu Vzornih pogojev. Tako se vsi projekti oz. strokovne napake presojujejo po novih pogojih, kar za zavarovance posledično pomeni višja zavarovalna vsota, širše kritje ...".

KOLEKTIVNO ZAVAROVANJE PREKO ZBORNICE

Obveščamo vas, da je IZS pričela zbirati informacije glede možnosti kolektivnega zavarovanja preko zbornice. ■

Zavarovanje po ZAID krije samo odgovornost za škodo, ki bi nastala pri projektiranju in nadzoru, ne krije pa odgovornosti za škodo pri izvajanju (vodenju del). To pomeni, da morajo pooblaščen inženirji, ki nastopajo kot vodje del, imeti sklenjeno tudi zavarovanje po 14. členu Gradbenega zakona.

V takšnih okoliščinah je povsem razumljivo, da inženirji zavarujejo svojo odgovornost za svoje morebitne napake, ki lahko nastanejo zaradi njihove dejavnosti. Predvsem ob dejstvu, da so investitorji lahko tudi preprosti ljudje, ki porabijo vse svoje prihranke za investicijo, ki pa bi lahko imela napake. Tako bi brez zavarovanja v primeru nastanka škode imeli na eni strani investitorja, ki ne more uporabljati svoje investicije ter na drugi strani projektanta, oba pa nimata sredstev za sanacijo objekta. V tem primeru nastopi zavarovalnica, ki dejansko reši takšen že skoraj socialni problem.

VIŠINA ZAVAROVALNE PREMIJE

Višina zavarovalne premije je odvisna od več dejavnikov, zato zavarovalnice običajno zahtevajo, da se izpolni poseben vprašalnik,

pred poškodbo). Teh dveh oblik posledic projektantskih napak pa je v praksi veliko;

- **trajanje zavarovalnega kritja:** bistveno je, da zavarovalno kritje traja še pet let po poteku trajanja zavarovanja. 7. točka 3. člena splošnih pogojev PG-opo-odp/19-6 je dokaj jasna in govori o tem, da obstaja kritje še 5 let po koncu trajanja zavarovanja, torej tudi če inženir zamenja zavarovalnico;
- **obseg dejavnosti:** zavarovanje vključuje vse dejavnosti, pri katerih posameznik nastopa kot pooblaščen inženir iz svojega področja. Pomembo vplivajo tudi komercialni pogoji do posameznih zavarovancev:
- **zavarovalnica lahko sklene pogodbo glede na letni promet, število zaposlenih ...**

OBVESTILO MOP: PROIZVODI, DANI KOT CELOTA NA TRG

Obveščamo vas, da je Ministrstvo za okolje in prostor (MOP) na svoji spletni strani objavilo obširno pojasnilo: "Proizvodi, dani kot celota na trg (proizvodi-objekti)", v katerem je natančneje pojasnjen pojem proizvod-objekt, pravila za klasifikacijo in razvrščanje teh objektov, na kaj mora biti pozoren investitor, ko se odloča o investiciji v tak proizvod-objekt, kaj se ugotavlja v upravnem postopku izdaje gradbenega dovoljenja, kaj je pomembno pri postavljanju proizvodov-objektov ter kaj in kako proizvajalec jamči, da proizvod ustreza zahtevanim predpisom ter s tem zagotavlja ustrezno varnost objekta.

Dokument si lahko pogledate na spletni strani MOP pod Graditev - Aktualno:

http://www.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/zakonodaja/graditev_objektov/pojasnilo_proizvodi_kot_celota.pdf

ODGOVORI MOP V ZVEZI Z UPORABO UREDBE O RAZVRŠČANJU OBJEKTOV

V pomoč pri odpravi težav pri določanju zahtevnosti objekta vam je lahko tudi prenovljena zbirka odgovorov na vprašanja v zvezi z uporabo Uredbe o razvrščanju objektov, objavljena na spletni strani MOP

Povezava do uredbe:

http://www.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/zakonodaja/graditev_objektov/odgovori_na_vprasanja_razvrscanje_objektov.pdf

URADNI LIST RS: OBJAVLJENA UREDBA O SKLADIŠČENJU TRDNIH GORLJIVIH ODPADKOV NA PROSTEM

V uradnem listu RS št. 53/19 je bila dne 30. 8. 2019 objavljena Uredba o skladiščanju trdnih gorljivih odpadkov na prostem. V veljavo stopi 14. 9. 2019.

Izdana je na podlagi Zakona o varstvu okolja in Zakona o varstvu pred požarom. Z namenom varstva okolja in varovanja človekovega zdravja določa zahteve za skladišča, v katerih se na prostem skladiščijo trdni gorljivi odpadki, pogoje za skladiščenje takih odpadkov v teh skladiščih ter ukrepe varstva pred požarom.

Ta uredba se uporablja za začasno skladiščenje pri izvornem povzročitelju, predhodno skladiščenje pri zbiralcu in skladiščenje pri obdelovalcu, kadar ti hkrati skladiščijo 200 m³ ali več trdnih gorljivih odpadkov na prostem, razen če je s posebnim predpisom za posamezno vrsto ali tok odpadkov določeno drugače.

URADNI LIST RS: OBJAVLJEN PRAVILNIK O NADZORU VGRAJENIH SISTEMOV AKTIVNE POŽARNE ZAŠČITE

V uradnem listu RS št. 53/19 je bil dne 30. 8. 2019 objavljen Pravilnik o nadzoru vgrajenih sistemov aktivne požarne zaščite. V veljavo stopi 14. 9. 2019.

Izdan je bil na podlagi Zakona o varstvu pred požarom.

S pravilnikom se določajo skupine vgrajenih sistemov aktivne požarne zaščite, ki se nadzorujejo, obseg nadzora, zavezanci v postopku nadzora in evidenca zavezancev, pogoji, ki jih morata izpolnjevati izvajalec preizkusov vgrajenih sistemov aktivne požarne zaščite in tehnični preglednik, postopek za pridobitev, prenehanje in odvzem pooblastila za preizkušanje vgrajenih sistemov aktivne požarne zaščite, postopek preizkusa vgrajenih sistemov aktivne požarne zaščite, oblika, vsebina in postopek izdaje poročila o opravljenem preizkusu ter potrdila o brezhibnem delovanju vgrajenega sistema aktivne požarne zaščite.

ODPRTA PREDAVALNICA NIKOLE TESLE V TEHNIŠKEM MUZEJU BISTRA

Osebnost, življenjski dosežki in delo Nikole Tesle (1856-1943), so nam Slovencem dobro poznani. Živel je v času Avstro-Ogrske monarhije, ki je narekovala življenje in tehnično usmeritev v svojem državnem obsegu. Kot nadarjen mladenič je najprej študiral v Budimpešti, v avstrijskem Gradcu in tudi v češki prestolnici Pragi. Evropska miselnost, vztrajnost, predvsem pa trmoglavost "uglednih" elektrotehnikov je bila prevelika prepreka za mladega inženirja, ki je prodiral in rušil vse dotodanje znanje evropske elektrifikacije in prinašal nekaj novega. Zato se je Tesla odločil za novo domovino, kjer so bile dane velike možnosti za inovativni razvoj, a tudi v veliki Ameriki ni potekalo vse gladko, ko je raziskoval uporabo elektrotehnike za človeške namene. Njegovi dosežki in patenti so ostali in jih danes uporablja človeštvo, tako kot si je on želel. Te izjemno ustvarjalne dosežke Nikole Tesle predstavijo in oživijo njihov pomen v Tehniškem muzeju Slovenije, v novi predavalnici Nikole Tesle Bistra. Namenjena je vsem, ki si želijo pridobiti nova znanja ter se spomniti na delovanje Nikole Tesle in njegov čas, osvajati sedanost in videti bodočnost. Moderna elektronska oprema nudi veliko možnosti in različne načine uporabe.

(povzeto po prispevku inž. Antona Avčina, MSE)

POZIV UO MSG:

ZBIRAMO OBVESTILA GLEDE NEPRAVILNOSTI PRI PREVZEMANJU NALOG PRI IZVEDBI IN NADZORU GRADNJE

Člani ste nas v zadnjem času večkrat opozorili na neprimerno prakso, ko pri gradnji osebe in subjekti prevzemajo naloge, za katere nimajo pooblastila oziroma jim jih zakonodaja ne dopušča.

Ugotavljamo, da se to pogosto dogaja v škodo članov IZS, zato vas pozivamo, da fotografirate gradbiščne table, iz katerih je razbrati nepravilnosti in nam fotografije pošljete na zakonodaja@izs.si. Opozorite tudi na gradbišča brez gradbiščnih tabel, saj obstaja sum, da teh ni zaradi prikrivanja nepravilnosti.

Ob tem naj opozorimo na naslednji določili Gradbenega zakona:

1. Nadzornik mora za vodenje nadzora določiti pooblaščenega arhitekta ali pooblaščenega inženirja iz stroke, ki glede na vrsto del prevladuje (vodja nadzora) (5. odstavek 13. člena).
2. Izvajalec mora za vodenje gradnje določiti vodjo del, ki glede na vrsto del prevladuje (vodja gradnje) (16. odstavek 14. člena).

Člani še posebej opozarjate na porast imenovanj pooblaščenih arhitektov za vodje nadzora ter celo na primere imenovanja pooblaščenih arhitektov za vodje del. Pojasnjujemo, da so pri veliki večini gradenj prevladujoča dela gradbena dela, pri nekaterih posebnih objektih tudi inštalacijska dela, druga dela pa so prevladujoča le redkeje in izjemoma, zato pooblaščen arhitekt vodenja nadzora praviloma ne sme prevzeti. Pooblastilo za vodenje del pa imajo le pooblaščeni inženirji in vodje del, medtem ko ga pooblaščeni arhitekti po zakonu nimajo.

Obvestila zbiramo do 27. 9. 2019, ko jih bomo sistematično obdelali in v primeru kršitev ustrezno ukrepali ter vas o rezultatih obvestili na spletni strani.

Prejeli smo tudi nekaj obvestil članov, da so njihovo ime zlorabili na način, da so jih brez njihove vednosti napisali na gradbiščno tablo kot nadzornike. Prosimo vas, da nas tudi o takih primerih obvestite, saj bi radi dobili uvid v obseg te problematike. Obenem vam svetujemo, da v takem primeru obvestite gradbeno inšpekcijo in policijo.

UO MSG

UO MSE SE JE SESTAL NA SVOJI JUBILEJNI 100. SEJI

Upravni odbor Matične sekcije elektro inženirjev v sestavi mag. Vinko Volčanjk – predsednik, Sašo Škorjanc, mag. Drago Pavlič, Ivan Iveta, mag. Andrej Zorec, Marko Kotnik – člani, se je avgusta sestal na svoji stoti seji. Na njej so sodelovali tudi predsednik izpitne komisije za strokovne izpite za področje elektro stroke Ivo Blažević, disciplinski tožilec zbornice Boris Kocjan in namestnica disciplinskega tožilca zbornice Darija Rus Jamnik.

Ena od tem dnevnega reda je bila tudi organizacija simpozija z naslovom "Izzivi

prihodnosti in vpliv sodobnih tehnologij na elektroenergetsko omrežje", ki bo potekal v organizaciji MSE 10. oktobra 2019 v

hotelu Four Points by Sheraton Ljubljana Mons, Pot za Brdom 4, Ljubljana. Vljudno vabljeni k udeležbi!

SIMPOZIJ MSE:

IZZIVI PRIHODNOSTI IN VPLIV SODOBNIH TEHNOLOGIJ NA ELEKTROENERGETSKO OMREŽJE

Matična sekcija elektro inženirjev, 10. oktobra 2019 vabi na simpozij z naslovom Izzivi prihodnosti in vpliv sodobnih tehnologij na elektroenergetsko omrežje.

Svoje sodelovanje so potrdili strokovnjaki iz Slovenije in Hrvaške. Cilj simpozija je namreč tudi izmenjava mnenj in izkušenj s kolegi iz tujine.

Jezik: Simpozij bo potekal v slovenskem in deloma hrvaškem jeziku. Referati v slednjem primeru ne bodo prevedeni.

Lokacija: Simpozij bo potekal v prostorih hotela Four Points by Sheraton Ljubljana Mons, Pot za Brdom 4, Ljubljana.

Kreditne točke: Pooblaščen in nadzorni inženirji za udeležbo na simpoziju pridobijo 4 kreditne točke iz izbranih vsebin.

Prijave na simpozij: Prijave zbiramo na povezavi <http://www.izs.si/izobrazevanja/izobrazevanja-izs/izobrazevanje/?izoId=I-0053%2F2019>. Število prijav je omejeno. Zaradi lažje organizacije dogodka naprošamo, da prijavo oddate čim prej.

Vljudno vabljeni!
MSE

PROGRAM

8:15 - Registracija

9:00 - Uvodni pozdrav - mag. Vinko VOLČANJK, univ.dipl.inž.el.

9:05 - Uvodni pozdrav - prof. dr. Maks BABUDER, univ. dipl. inž. el.

9:10 - Vpliv sodobne energetske politike na razvoj omrežja, podnaslov: Ali zmoremo hitro ponovno elektrifikacijo? - mag. Leon VALENČIČ, univ. dipl. inž. el.

9:30 - S-1 ELEKTROENERGETIKA

9:30 - Vloga aktivnega odjemalca v slovensko japonskem projektu "premakni porabo" - Mitja PREŠERN, univ. dipl. inž. el.

9:45 - Vloga aktivnega odjemalca v slovensko japonskem projektu "premakni porabo" - Boštjan HORVAT, univ. dipl. inž. el.

10:00 - Informacijsko-komunikacijske tehnologije za sodobna elektroenergetska omrežja - mag. Andrej SOUVENT, univ.dipl.inž.el.

10:30 - Zonski priključki velikog broja večih obnovljivih izvora (vjetrolektrana i sunčanih elektrana) na visokonaponsku mrežu elektroenergetskog sustava RH - Josip MOSER, dipl. inž. el.

11:00 - Informacijska i komunikacijska tehnologija - osnova za razvoj "pametnog" grada" - mag. Krunoslav PILKO, univ. dipl. ekon.

11:30 - Odmor (napitki, prigrizek)

12:00 - S-2 DISTRIBUCIJSKO OMREŽJE IN NN INSTALCIJE

12:00 - Vpliv energetske transformacije na izgradnjo distribucijskega omrežja prihodnosti - dr. Jurij CURK, univ.dipl.inž.el.

12:30 - Nove tehnologije in tehnični predpisi v nizkonapetostnem omrežju in inštalaciji so izzivi elektrodistribucije v prihodnosti - mag. Peter KAUBE, univ.dipl.inž.el.

13:00 - Ozemljevanje kovinskih mas ob objektih - da ali ne? - Janez PODLIPNIK, univ.dipl.inž.el.

13:30 - Hrup transformatorjev - Miša OBLAK, mag.inž.str.

14:00 - Odmor (napitki)

14:15 - S-3 OBNOVLJIVI VIRI ENERGIJE IN NOVE TEHNOLOGIJE

14:15 - Razvoj infrastrukture kot pogoj za elektrifikacijo prometa - Uršula Krisper, univ. dipl. inž. el.

14:45 - "Smart City" gradovi - dr.sc. Dragutin FUNDA

15:15 - Internet stvari (Internet of Things) i Smart Eco Sustavi - mag. Antun KERNER, univ. dipl. inž. el.

15:45 - Projektiranje otočnih fotonaponskih sustava - Ivica FUDURIĆ, dipl. inž. el.

NAPOVEDNIK IZOBRAŽEVANJ IZS OKTOBER DO NOVEMBER 2019

1. 10. 2019

Nova poklicna, gradbena in prostorska zakonodaja (ZUreP-2, GZ, ZAID) – Ljubljana

3. 10. 2019

Nova poklicna, gradbena in prostorska zakonodaja (ZUreP-2, GZ, ZAID) – Novo mesto

8. 10. 2019

Nova poklicna, gradbena in prostorska zakonodaja (ZUreP-2, GZ, ZAID) – Vrtojba

9. 10. 2019

Sodobni pristopi pri načrtovanju asfaltnih voziščnih konstrukcij in napotki za načrtovanje voziščnih konstrukcij na slovenskih prometnicah

10. 10. 2019

Izzivi prihodnosti in vpliv sodobnih tehnologij na elektroenergetsko omrežje

15. 10. 2019

Predstavitve Priročnika o fotonapetostnih elektrarnah FVE (Maribor)

16. 10. 2019

Izbor najprimernejšega strojno-inštalacijskega sistema skozi projektiranje

22. 10. 2019

Pomen nove prostorske zakonodaje (ZUreP-2, GZ in ZAID) za delo geodeta

23. 10. 2019

Enodnevni obnovitveni seminar za pooblaščenca inženirje elektrotehnike

5. 11. 2019

Protihrupni ukrepi

7. 11. 2019

Investicijski procesi in vodenje projektov

12. 11. 2019

Načrtovanje geotehničnih preiskav in geotehničnega projektiranja

14. 11. 2019

Nova poklicna, gradbena in prostorska zakonodaja (ZUreP-2, GZ, ZAID) – Braslovče

20. 11. 2019

Zavarovanje odgovornosti po ZAID

21. 11. 2019

Nova poklicna, gradbena in prostorska zakonodaja (ZUreP-2, GZ, ZAID) – Kranj

Napovednik izobraževanj in posamezna razpisana izobraževanja najdete na:

www.izs.si v rubriki "Izobraževanja"

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE

Jarška cesta 10b
1000 Ljubljana, Slovenija
I: www.izs.si
E: izs@izs.si

Notranja centrala

T: 01/547 33 33

Tajništvo

T: 01/547 33 40
F: 01/547 33 20
E: izs@izs.si

Predsednik

mag. Črtomir Remec
T: 01/547 33 40
E: izs@izs.si

Generalna sekretarka

mag. Barbara Škraba Flis
T: 01/547 33 40
E: izs@izs.si

Finančno računovodska služba

Marijan Rabič
T: 01/547 33 13
E: marijan.rabic@izs.si

Pravna pomoč

Helena Vidic Bizjak
svetovalka
T: 01/547 33 24
E: helena.vidic.bizjak@izs.si

Zakonodaja

Dejan Prebil
svetovalec
T: 01/547 33 23
E: dejan.prebil@izs.si

Služba za javna pooblastila

Renata Gomboc Podmenik
vodja službe
T: 01/547 33 11
E: renata.gomboc.podmenik@izs.si

Strokovni izpiti, vpisi v imenik

gradbena stroka
Martina Babnik
T: 01/547 33 19
E: martina.babnik@izs.si

ostale stroke
Neža Časl Škodič
T: 01/547 33 26
E: neza.casl@izs.si

Izobraževanje

prijava na izobraževanje
Polona Okretič
T: 01/547 33 17
E: polona.okretic@izs.si

kreditne točke - individualne vloge
Maja Štampihar
T: 01/547 33 15
E: maja.stampihar@izs.si

kreditne točke - skupinske vloge
Petra Kavčič
T: 01/547 33 37
E: petra.kavcic@izs.si